

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 209. SZÁM.

Debrecen, 1938 szeptember 17 szombat

ARA: 12 FILLÉR

A magyar kormány tiltakozott a cseh kormánynál a magyar határon foganatosított katonai intézkedések miatt

Tiltakozását jelentette be a magyar kormány a cseh katonai repülőgépek által elkövetett határsértések miatt is

Nyílt polgárháboru előtt áll Csehország Feloszlatták a szudéta pártot

Chamberlain visszautazott Londonba, de újabb megbeszélést készít elő Hitler kancellárral

Budapest, szept. 16. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. kormány tiltakozott a csehszlovák kormánynál a magyar határon foganatosított katonai intézkedések miatt, amelyek semmivel sem voltak indokolhatók, valamint tiltakozását jelentette be csehszlovák katonai repülőgépeknek a magyar területek felett történt megjelenséssel elkövetett határsértések ellen.

Chamberlain visszaérkezett Londonba

München, szept. 16. Chamberlain miniszterelnök kíséretével együtt reggel 9 óra 35 perckor Berchtesgadenből elindult Münchenbe.

Chamberlain nyilatkozata a müncheni rádióban

München, szeptember 16. (Német TL.) Chamberlain közvetlen elutazása előtt angol nyelven rádiónyilatkozatot adott a müncheni rádió számára. A nyilatkozatot valamennyi angol és amerikai adó is közvetítette.

Az angol államférfi meglepéssel állapította meg azt a rendkívül szívélyes fogadtatást, amelyben nemcsak a birodalmi kormány, hanem a lakosság minden rétege részesítette. Hitlerrel folytatott hosszú beszélgetés után most visszarepül Londonba és reméli, hogy az angol kormány tagjaival folytatott tanácskozás után igen hamar ismét megkezdheti a tárgyalásokat.

A viszontlátásra

Chamberlain miniszterelnök a

müncheni repülőtér vendéglőjében Ribbentrop külügyminiszter társaságában villásreggelizett. — Amikor a miniszterelnök a villásreggeli után géphez indult, a hatalmas néptömeg lelkesen ünnepelte Chamberlain a repülőgép feljárója előtt erőteljes kézsorítással elbúcsúzott az őt kísérő angol és német uraktól, majd a müncheni rádióállomás mikrofonja előtt néhány angol szót szólott. Végül németül ezt a két szót mondta: *Auf wiedersehn*. A repülőgép a tömeg lelkes éljenzése közben 12.48 órakor levegőbe emelkedett.

London, szeptember 16. Politikai körökben eredetileg arra számítottak, hogy Chamberlain hosszabb ideig tartózkodik majd Németországban. Gyors visszatéréséből arra következtetnek, hogy rendkívül fontos indítványokat akar a minisztertanács elé terjeszteni.

London, szept. 16. A Times értesülése szerint Chamberlain miniszterelnök — Berchtesgadenből táviratozott Mussolininak.

Páris, szept. 16. A Jour londoni értesülése szerint Chamberlain Berchtesgadenből távbeszélőn érintkezésbe lépett Daladier-vel.

Allítólag négyhatalmi értekezlet összehívásáról van szó, amely Hitler kezdeményezésére a jövő héten ülne össze.

Néhány nap múlva újabb megbeszélés lesz Hitler kancellárral — mondotta Chamberlain Londonban

London, szept. 16. Chamberlain miniszterelnök délután 5.29 órakor megérkezett a London melletti repülőtérre.

London, szept. 16. A rendőrség már 2 órával Chamberlain megérkezése előtt lezárta a hestoni repülőtérre vezető kapukat. Óriási tömeg tolongott már akkor, hogy lássa a miniszterelnököt. Délután 17.29 órakor Chamberlain repülőgépe a földre szállt. A miniszterelnököt kiszállásakor a hatalmas tömeg lelkesen megéljenzte, majd Chamberlain röviden nyilatkozott.

— Előbb térek vissza, mint eredetileg gondoltam, olyan utazás után, amelyet, ha nem lettem volna annyira elfoglalt ember, nagyon élvezetesnek találtam volna. Tegnap délután hosszas beszélgetést folytattam Hitler kancellárral, nyílt, de barátságos beszélgetés volt és megvagyok győződve arról, hogy most már mindketten tökéletesen ismerjük egymás elgondolását. Természetesen nem várhatják, hogy most arról beszéljek, mi volt a beszélgetés eredménye. Elsősor-

ban minisztertársaimmal kell távbeszélgetésről van szó, amely Hit-nácsolom, ne fogadjanak el idő előtt semmiféle híresztelést arról, ami a beszélgetés során állítólag történt. Még ma este tanácskozom minisztertársaimmal s másokkal, főként lord Runcimannal.

— Később, talán néhány nap múlva újabb megbeszélés lesz Hitler kancellárral, aki közölte velem, hogy ezuttal felelőn megjelen azért, hogy megkíméljen egy öregembert a hosszas utazás fáradalmaitól.

Chamberlain a nyilatkozat után újból megéljenztek. Az éljenzést Chamberlain mosolyogva, meghajlással fogadta, majd barát-

Régi üzlet! **Uj tulajdonos!**
A „NIAGARA“ vendéglőben Kigyó-u. 12.
 Ma: disznótoros hurka-vaesora, minden szombat és vasárnap reggel 4 óráig nyitva. Tom-Tom énekel és zenekara muzsikál. Barátait és ismerőseit tisztelettel meghívja
KOVÁCS LAJOS vendéglős.

ságosan integetett a tömegnek. Gépkoelsijába szállt s elhajtott. Mielőtt azonban gépkoelsijába lépett, egy udvari futár VI. György király sajtókezü levelét nyújtotta át Chamberlain miniszterelnöknek.

Jó öreg Chamberlain ezt jól csináltad

A király levelét kézbesítették az angol miniszterelnöknek.

London, szept. 16. Kort londoni német ügyvivő, aki megjelent Chamberlain fogadtatásán, a repülőtéren a miniszterelnökhöz lépett, melegen üdvözölte őt, majd így szólt: Remélem, utja sikerrel járt, mindenesetre meghódította honfitársaim szívét.

Chamberlain mosolyogva felelt: — Nagyon kedvesek voltak hozzám. Igen jól éreztem magamat.

Mialatt Chamberlain az előkelőségek üdvözlésére válaszolt, egy titkár lépett hozzá és a király ci-

merével díszített gyászkeretes hatalmas borítékot nyújtott át, amelyet udvari futár hozott a repülőtérré. A boríték a király sajtókezüleg irt 3 oldalas levele volt. Chamberlain azonnal felbontotta a borítékot s a levél olvasásába merült. A levél tartalmáról ismételtelen megjegyzéseket tett a mellette álló lord Halifax külügyminiszternek. Közben a körülötte álló tömeg állandóan ezt kiáltozta: — Jó öreg Chamberlain, ezt jól csináltad!

„Chamberlain megállította a háború gépezetét“

London, szeptember 16. A „New York Times“ írja: Az a hír, hogy Chamberlain visszarepül Londonba és azután visszarepül Németországba, hogy folytassa megbeszéléseit Hitlerrel, egész biztos jele annak, hogy valamilyen elintézésről van szó. Chamberlain bátorsága legalább megállította a háború gépezetét, éppen akkor, amikor az már működésnek indult. Chamberlain nem térne vissza Németországba, ha nem lenne kilátása a háború elhárítására. Az angol-német megbeszéléseknek bizonyára az az alapkérdése, vajjon a csehek feláldozása valóban egyetlen módja-e a háború elhárításának.

Az Evening Standard szerint politikai körökben azt hiszik,

hogy addig nem kerül sor a parlament összehívására, amíg Chamberlain be nem fejezte megbeszéléseit Hitlerrel.

Előkészületek a második találkozáshoz

Berchtesgaden, szept. 16. A Havas-iroda értesülése szerint Chamberlain és Hitler legközelebbi megbeszélése kedden a Rajna melletti Godesbergben lesz. A városkában már javában folynak az előkészületek a két államférfi fogadására. Hitler személyes testőrsége már elutazott Godesbergbe és már lefoglalták a szobákat hetven külföldi újságíró részére. A két államférfi megbeszélése a város melletti kastélyban fog lefolyni.

Lord Runciman elhagyta Prágát

Prága, szeptember 16. (Havas.) Lord Runciman és Aston Gwadin déli 12 órakor elhagyta Prágát, hogy Londonba repüljön. A repülőtéren lord Runciman a következő nyilatkozatot tette a Havas Iroda tudósítójának:

— Chamberlain miniszterelnök kívánságára utazom Londonba. A Berchtesgadeni megbeszélés után Chamberlain felkért, sürgősen keressem fel. Hogy miért kéretett magához, azt nem tudom.

— Visszajön Prágába? — kérdezte a tudósító.

— Remélem — felelte a lord —, hogy visszajövök, de hogy mikor, azt teljesen lehetetlen megmondani. Minden a küszöbönálló nem-

zetközi tárgyalásoktól függ.

— Milyen benyomásokkal hagyja el Prágát? — volt a következő kérdés.

— Jó és rossz benyomásokkal egyaránt — mondotta.

— A benyomások végső mérése? — kérdezte az újságíró.

— A jó benyomások elnyomják a rosszakat — mondotta a lord. Aston Gwadin a következőket mondotta:

— Tegnap este még nem tudtam, hogy reggel elutazom innen. Biztos, hogy még visszatérek, de hogy mikor, nem tudom.

Runciman felesége Prágában maradt.

Teljesen el kell törölni Trianont és vissza kell adni az elszakított területeket Magyarországnak

Magyar szempontból nagyon érdekes a Victoire vezércikke, amelyet Gustav Hervé írt. Hervé a német veszéllyel szemben a legszélesebb körű békereviziót javasolja. Felteszi a kérdést: mit tehetünk a béke megmentése érdekében?

A következőket: a kisantant három államának, Jugoszláviának, Romániának és Csehszlovákiának önként le kell mondania a magyar területekről, vissza kell adni azokat csatlóni Magyarországhoz, mintha Trianon nem is lett volna. Ez str-

tégiai szempontból is helyes volna és ez az igazság.

Romániának, amelynek a legnagyobb területet kell visszaadni Magyarországnak számára, meg kell kapnia Oroszországtól Besszarábiát. Csehszlovákiának homogén szláv államnak kell maradnia és mint ilyen helyzettessék Franciaország, Anglia és Oroszország védelme alá.

Végül szükséges, hogy az Egyesült Államok — ha még eddig nem tették meg — most jelentsek ki és jelentsek ki újra Berlinben,

hogy nem maradhatnak semlegesek olyan bűnnel szemben, mint amit Csehszlovákiának Német-

ország részéről való elfoglalása jelentene.

Lord Runciman: A helyzet az Istenek térdénn van!

London, szept. 16. (MTL.) Lord Runciman és munkatársa a croydoni repülőtérré érkezett. Runciman, aki nagyon halvány volt, fáradtnak és megviseltnek látszott, a hozzá intézett kérdésre ezt fe-

lelte:
 — A helyzet rendkívül kényes, mondhatnám, hogy az „Istenek térdénn van“.
 Hozzátette, nem tudja, hogy mikor tér vissza Prágába.

Uj békeszerződésről tárgyalnak az új értekezleten

London, szeptember 16. A Reuter Iroda genfi levelezője jelenti a Chamberlain—Hitler megbeszélésekkel kapcsolatban:

Genfben bizakodóan ítélik meg a helyzetet. Jól értesült — habár nem hivatalos — körök úgy tudják, hogy Chamberlain miniszterelnök azzal a szándékkal ment Berchtesgadenbe, hogy nem tárgyal a szudétánémet kérdéssről elszigetelten, mert azt csak egyetlen téglának tekinti az európai és világbéke és biztonság épületében: Ha Hitler kész a helyzetről teljes egészében tárgyalni, úgy Chamberlain hajlandó a következő új megoldási módokról tárgyalni:

1. A fegyverkezésekről, nem annyira a korlátozás, mint egyelőre a rögzítés alapján tárgyal-

nának az angol-német tengerészeti egyezmény mintájára.

2. Értekezletet kell összehívni, amely Európa nehézségeit a valóságok alapján intézze el, ne pedig csak papíron. Ez végleg megoldana mindennemű kisebbségi problémát és a tartós béke biztosítására törekednék. Az első előfeltétele volna az, hogy az ilyen módon kötendő szerződéseket feltétlenül tiszteletben kell tartani s nem lehet később új követeléseket támasztani. Az értekezleten természetesen a nagyhatalmak vinnék a szót, de később a kisállamokat is meghívják. Az értekezlet célja a tartós, állandó és biztos világbéke létrehozása volna, amennyire csak az emberi bölcsességből kitelik.

Német vélemény: A prágai kormány negatív magatartása folytán a magyarok és lengyelek is bele-sodródhatnak az eseményekbe

Berlin, szept. 16. Németország feszült figyelemmel tekint a csehszlovákia események felé. A német közvélemény és a politikai körök megjózdése szerint a csehszlovákiai kormánynak ugyszólván már csak órák állnak rendelkezésre ahhoz, hogy a megfelelő lépéseket megtegye a legsúlyosabb bonyodalom elkerülésére. Azok a súlyos események, amelyek a szudétánémet területeken lejátszódnak, sokáig már nem korlátozódhatnak a csehszlovák közfarsaság nyugati felére, hanem a nemzetiségek jogos követeléseinek további megtagadása esetében elő-

reláthatólag át fognak terjedni az ország keleti felére is, ahol első sorban a magyar nemzetiségű lakosság érdekeit sértették meg az elmúlt husz esztendő intézkedéseivel. Német politikai körökben egyáltalában nem vennék megtelepedéssel tudomásul, hogy a súlyos összeütközések, amelyek eddig a szudétánémet területekre korlátozódtak, a közeljövőben a csehszlovák kormány további negatív állásfoglalása következtében a többi nemzetiségre, elsősorban a magyarokra és lengyelekre is átterjednének.

Anglia erős nyomást igyekszik gyakorolni Csehországra,

hogy népszavazás nélkül is egyezzen bele határai felülvizsgálásába.

London, szeptember 16. A Star szerint az angol parlament tagjainak körében az a benyomás, hogy Anglia mindenesetre nagyon erős nyomást gyakorol majd Csehországra és igyekszik majd rábírtani a cseheket, hogy az európai béke érdekében egyezzenek bele határai felülvizsgálásába, mégpedig népszavazás nélkül is. A kormány egyes tagjai hír szerint pártolják a cseh határok felülvizsgálásának gondolatát, azzal a feltétellel, ha a felülvizsgálást a következő biztosítékok kísérik:

1. Németország adjon biztosítékokat arra, hogy nem terjeszkedik többé

Európában kelet felé.

2. Az európai főhatalmak egyezzenek meg, hogy megvédik Csehország új határait.

3. Nyújtsanak gazdasági engedelményeket kárpótlásul a szudétánémet gazdag ipari vidék elvesztéséért.

4. Adjanak kielégítő biztosítékokat azoknak a cseheknek védelmére, akik a szudétánémet terület új kisebbségei lesznek.

Párisban és Londonban a cseh határok módosításáról beszélnek

Páris, szeptember 16. Politikai körökben kedvező jelnek tekintik Chamberlain és Hitler jövő heti újabb találkozásának híreit. A francia kormány diplomáciai úton szoros kapcsolatot tart fenn Londonnal. A miniszterelnök és külügyminiszter londoni utazására vonatkozóan péntek este az angol minisztertanács után döntö-

nek. Mértékadó véleménye szerint valószínű, hogy a francia államférfiak szombaton utaznak Londonba, hogy megvitassák a bereh-

V i g s z i n h á z

Felejtethetlen élmény a legremekebb új magyar vigjáték:

Nebéz apának lenni!

PAGER — SZELECZKY —

MÁLY GERŐ — Egry Mária

— Vaszary Piri — CSÖPI

FERKÓ.

tesgadeni megbeszélés során létrejött helyzetet. A küszöbönálló francia-angol tanácskozáson a Prágából Londonba hívott lord

Runciman is résztvesz. A »Ce Soir« szerint Párisban és Londonban ma a cseh határok módosításáról beszélnek.

Mozgósítási plakátok a cseh városokban és falvakban

Berlin, szept. 16. A Völkischer Beobachter cikket közöl „Figyelmeztetés Prága számára” címen. A prágai kormány olyan intézkedéseket tesz — írja a lap, — amelyek hajszálnyira egyeznek a mozgósítással. A népszavazás tervét Prága ridegen visszautasítja. A cseh népen egyre növekvő rémület vesz erőt. A prágai hivatalos körök azonban a legszélenebbül cselekszenek, folytatják a kihívást, játszanak a tüzzel. Aligha

szükséges hangsúlyozni, hogy erre az eljárásra a moszkvai komitern batorítja fel a cseh kormányt. A német népek azonban, amely megőrzi méltóságteljes nyugalma, minden oka megvan arra, hogy reménykedve nézzen az elkövetkezendő döntések elé.

Késő éjszaka érkezett távirat jelenti, hogy a csehországi városokban és falvakban megjelentek a mozgósításról szóló falragaszok.

A cseh kormány feloszlatta a szudétanémet pártot

Prága, szept. 16. A cseh kormány rendelettel feloszlatta a szudétanémet pártot.

Prága, szeptember 16. A minisztertanács, mint a Lidove Listi je-

lenti, ma éjszakai megbeszélésén elhatározta, hogy feloszlattja a szudétanémet párt védelmi szervezeteit.

„Nyílt polgárháboru küszöbén...”

Berlin, szept. 16. (Magyar Távirati Iroda.) Német politikai körökben meglehetősen kételkedve néznek Chamberlain missziójának sikere elé, mert ma már a helyzet annyira kieleződött, hogy további tárgyalásokról alig lehet szó, sőt valószínűnek látszik, hogy a cseh-erőszakos intézkedési rögtön elhatározásra fogja készíteni a német kormányt.

A szudétanémet területeken egyelőre még csak elszórt mozgalmak fordultak elő, de Berlinben kétségtelenné tartják, hogy abban a pillanatban, amikor az első rögtönítelő bírósági ítélet puskacső elé állít egy szudétanémet tisztségviselőt, nyílt felkelés tör ki az egész szudétanémet lakta

területen. Ilyen felkelés nyílt polgárháborút jelentene és Németország természetesen nem nézhetné tétlenül a védtelen szudétanémet lakosság lemészárlását.

Talán menthető lenne még a helyzet, ha a csehszlovák kormány órák alatt teljes rendet tudna teremteni az egész országban, erre azonban nincsen sem hatalma, sem lehetősége.

A német főváros lakossága megvan győződve arról, hogy az 1919-ben létrehozott Csehszlovákiának órái meg vannak számolva és a tulságosan megnövekedett Csehország hamarosan azzá változik, aminek eredetileg is lennie kellett volna.

Henlein, Franck és a szudétanémet vezetők áll.tólag elmenekültek Németországba

Páris, szept. 16. Mint a Havas iroda Prágából jelenti, a cseh rádióban közleményt olvastak fel, amely szerint Henlein, Frank képviselő és a szudétanémet párt vezetőinek legnagyobb része Németországban menekült.

Az államügyész elfogatóparancsot adott ki Henlein ellen és a körözövelet megküldték a világ valamennyi rendőrségének. Az államrendőrséget megbízták, hogy a szudétanémet párt fegyveres miliciáit oszlassa fel. A közlemény szerint az országban nyugalom uralkodik. A közbiztonsági szervek teljesítik kötelességüket.

Berlin, szept. 16. Prágából jelentik a Német TI-nak: Illetékes helyen megerősítik azt a hírt, hogy az égeri államügyész körözöveletet adott ki Henlein ellen. Az államrendőrséget utasították, hogy „likvidálja” a szudétanémet párt rendfenntartó szervezetét.

Prága, szept. 16. A cseh hatóságok elrendelték, hogy minden fegyvert 24 órán belül be kell szolgáltatni.

Eger, szeptember 16. Az égeri államügyész elfogatóparancsot adott ki Henlein ellen és azt megküldte a világ összes bünygyi központjainak.

A Tagge Abendzeitung értesülése szerint Henlein és Frank képviselők, valamint a szudétanémet párt legfőbb vezetői tényleg az utolsó órákban Németországba menekültek. A szudétanémet párt három törvényhozója, mégpedig dr. Neuwirth, dr. Kundt és dr. Peters képviselők Prágában tartózkodnak.

Aussig, szeptember 16. A szudétanémet párt aussigi szervezete kiáltványt intézett a német lakossághoz s ebben nyugalomra inti a

Hungária filmszínház

MA: a nagy tetszéssel fogadott

DANIELLE DARRIEUX

vigjáték: a

Mégis ártatlan

és

SCHMELING-LOUIS

boxmérkőzése

HIRADÓ!

Előadások: délután 5, 7, 9-kor!

— A vese-, hólyag- és prostata- és végbélhajok kezelésében reggel éhgyomorra egy pohár természetes Fereze József keserűvíz kiadás, híg székürülést és kielégítő anyagserét eredményez, aminek következménye aztán gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

lakosságot és a párt tagjait a fejlemények nyugodt bevéására hívja fel.

„Egy németnek sem szabad élve menekülni”

Aschból jelentik a Német Távirati Irodának: A Jagendorf és Ostrau közti vidéket szűfoglalás

A cseh rádió szerint polgárháboruba akarják sodorni a német polgárokat

Prága, szept. 16. A cseh rádió pénteken felhívást intézett Csehország német lakosaihoz, amely azt állítja, hogy bizonyos elemek polgárháboruba akarják sodorni a német polgárokat. Nincs olyan nehézség, amelyet meg lehet tárgyalni, ha

WERNER

Férfi ruha osztályán olcsón és elegánsan ruházódhat.

megszállta a cseh katonaság. Hultschinnél nagy lőszerszállítványok szállítását, Ostrau irányában pedig csapatmozdulatokat figyeltek meg. Ostrauban féktelen düh nyilvánul meg a németekkel szemben. A következő jelszót adták ki:

»Egy németnek sem szabad élve menekülni.«

mindkét részről megvan a jóindulat. Azok, akik az erőszakhoz akarnak folyamodni, vessenek magukra.

A felhívás végül felszólítja a német polgárokat, őrizték meg nyugalmaikat, fegyelmezzék magukat.

A szudétanémet munkásság mindenütt sztrájkba lépett

Egerből jelentik: Miután Morva-Sziléziában és Kelet-Csehországban már esütörtökön az egész német munkásság sztrájkba lépett tiltakozásul a cseh intézkedések és a nagyarányú

tartalékos behívások ellen, pénteken már Egerben, azonkívül Eszák- és Nyugat-Csehországban is kikiáltották az általános sztrájkot.

A cseh kormány a tót földön is katonai lépéseket tervez az esetleges felkelés megelőzésére

A cseh hadsereg két táborra szakad

Klingenthal, szeptember 16. A cseh hatóság egyik magasrangú tisztviselője a német párt egyik bizalmi embere előtt ezeket mondta a helyzettel kapcsolatban:

— Prágában tisztában vannak azzal, hogy a cseh hadsereg két táborra szakadt. Az egyik a Machnik polgári nemzetvédelmi miniszter mögött áll, a másik Di-

nitrof utasításait követi. Prágában annak is tudatában vannak, hogy a szudétanémet vidékekre már nem számíthatnak, hogy a szudétanémet katonák hiánya következtében a hadseregben nagy hiányok álltak elő. A kormány már a tót földön is katonai lépéseket tervez az esetleges felkelés megelőzésére.

Nagy izgalom Pozsonyban

Pozsonyi jelentés szerint a lakosság körében egyre növekvő nyugtalanság észlelhető. A közismert katonai intézkedéseken kívül az izgalmat állandóan fokozzák azok a jelenségek, amelyeket hiába próbálnak titokban tartani a hatóságok. A bírskodás és az iskolai előadások szünetelnek, de közismertek azok a bizalmas utasítások is, amelyek a város elhagyására hívják fel a cseh hivatalnokok családtagjait, akik közül már számosan el is utaztak Pozsonyból. Igen élénk mozgólódás tapasztalható különösen az impériumváltozás óta beköltözött elemek, valamint az úgynevezett emigránsok között, akik megtették az előkészületeket arra, hogy

a történelmi Csehországba távozzanak. Az elköltözésre készülő idegen elemekkel szemben a pozsonyi őslakosság is mind határozottabban ad kifejezést a felvidéki nemzetiségek önrendelkezési jogára irányuló követelésének. A túlfűtött hangulatban éles incidensektől tartanak.

Kassa, szeptember 16. Pénteken a városban falragaszok jelentek meg, amelyek felhívják az üzemek és lakások tulajdonosait, hogy a legsürgősebben kötelesek beszerezni az elsőtétítési berendezéseket, hogy szükség esetén a város teljes elsőtétítése azonnal megtörténhessen.

Prágából jelentik: A karlsbadi Deutsche Tageszeitung a legközelebb szudétanémet laphoz hasonlóan, önként beszüntette megjelenését. Karlsbadban az éjszaka folyamán sok házkutatás és leartóztatás történt. A lakosság feszülten várja a további fejleményeket.

Páris, szeptember 16. Az Agence Economique et Financiere értesülése szerint Daladier és Chamberlain néhány napon belül, valószínűleg még a hét végén találkozhatnak Londonban. Daladert elkíséri Bonnet külügyminiszter is.

x SZEKELY, GYÓRI és MORVAI diákruhái tartások.

Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és ízületi fájdalmaknál, valamint meghűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P 1.60.

15 ezer szudétanémet menekült

Drezda, szeptember 16. (Német Távirati Iroda.) A német területre menekült szudétanémetek száma 15 ezerre emelkedett.

Plauen, szept. 16. Az MTI munkatársa pénteken délután meglátogatta a Plauenbe menekült németek táborhelyeit a cseh határ közelében fekvő városokban és községekben. A menekültek száma eddig több mint 15 ezerre rúg. Legtöbbben fiatal emberek, akik nem voltak hajlandók a cseheknél sor alá állni. Reichenbachban 600 kisgyermeket és 200 asszonyt helyeztek el ideiglenes táborhelyen. A kép megrázó, mérhetetlen az aggodalom és kétségbeesés.

Augustsburg, szept. 16. Drezda,

Hirschberg, Bautzen, Zita, Reichenberg és Plauen környékén a férfiak menedékhelye az elkeseredés és izgó gyűlölet tanyája. A húsz éve felgyűlemlett düh kész kirobbanni a táborokban. A legtöbben a határ átlépése után rögtön fegyvert követeltek a német határőrségtől, hogy visszamenjenek s megvédjék családjukat. A csehek szemlátomást már elkészültek a rombolásra.

Plauen, szeptember 16. A cseh határról ideérkezett jelentések szerint a német határőrök több 4-5 esztendő gyermeke találtak teljesen egyedül. A szerencsétlen gyermekek szüleit a csehek agyonlőtték, amikor át akartak szökni a határon s a gyermekeket sorsukra hagyták.

Felháborító kegyetlenség

Chemnitzből jelentik: A határvidékről érkező jelentések szerint pénteken virradó éjszaka Presnitzben cseh ha-

tárőrök agyonlőtték egy menekült szudétanémet asszonyt és öt gyermekét.

Kiáltvány a felvidéki magyarsághoz

Prága, szept. 16. Az egyesült magyarpárt hivatalosan jelenti: Az egyesült magyarpárt törvényhozóinak és tartománygyűlési képviselőinek klubja szombaton délután 5 órakor Pozsony-

ban ülést tart. A magyarpárthoz közel álló körök szerint a párt törvényhozói ez alkalommal kiáltványt szövegeznek meg a csehszólakiai magyarsághoz.

Mussolini vasárnap beszél a cseh kérdésről

Róma, szept. 16. Mussolini vasárnap Triesztben 200 ezer főnyi tömeg előtt mondja el nagy beszédét, amelyben kitér a nemzetközi helyzetre s előreláthatólag ünneppélyesen kinyilatkoztatja Olaszország álláspontját a cseh kérdésben azon az alapon, amelyet az Informazione Diplomatica és a Popolo d'Italia közleményei már körvonaloztak. A Duce megemlékezik a zsidókérdésről is.

Genf, szept. 16. Dvoresák Győző, a szlovén tanács nevében a következő táviratot intézte Mussolini olasz kormányfőhöz:

Nagyméltóságodnak Runciman lordhoz intézett nyílt levele újabb tanúbizonysága nemeslelkűségének, amely szeretetével zár cseh elnyomás alatt szenvedő nyolcmilliónyi kisebbséget. Végtelen hálával emlékezünk meg Nagyméltóságod előtt a nemzeti létük-

ben fenyegetett szlovákság nevében.

Róma, szept. 16. Az olasz lapok feltűnő helyen közlik a magyar közvélemény s a magyar sajtó állásfoglalását Mussolini cikkével kapcsolatban. A lapok budapesti táviratai egyben beszámolnak a tót tanácsnak a Ducehoz intézett üdvözlő sürgönyéről is.

A Tribuna első oldalán ismerteti a Csehszlovák állam térképét. Ez a térkép, írja a lap, világosan mutatja, hogy a németek, magyarok és lengyelek pontosan körülhatárolt faji tömböt alkotnak. Ezeket valóságos leszármazottak a szomszédos államok testéről.

A Giorna e D'Italia vezércikkében Virginio Gjajda utal arra, hogy még nem indult meg teljes határozottsággal a cseh kérdés rendezése, bár a helyzet súlyossága sürgős intézkedéseket követel.

A lengyelek álláspontja

Varsó, szeptember 16. A kormányhoz közelálló Kurier Porani pénteki számában a csehországi eseményekkel foglalkozva azt írja, hogy a csehországi helyzet a maga ridegségében tárta fel a köztársaság nemzetiségi problémáit. Viszont csupán a német kérdés megoldása a fontos problémákat nem küszöböl ki véglegesen. A németeken kívül más nemzetiségek is vannak, amelyeknek képviselői egymásután kijelentik, hogy igazságos követeléseiket nem engedik korlátozni. A tescheni Sziléziában 200 ezer lengyel él zárt tömegben, 1919 januárjában, tehát abban a pillanatban, amikor a lengyel hadsereg a köztársaság területi határait a legnagyobb nehézségek közepette volt, a csehek áruló módon kihasználva ezt az előnyt, elfoglaltak egy darab öröktől fogva lengyel földet. A csehországi németek örendelkezési jogot követelnek. Ugyanezt a jogot meg kell adni a lengyel lakosságnak is.

Varsó, szeptember 16. A Maly Dziennik, Lengyelország legnagyobb példányszámú megjelenő

lapja, Chamberlain és Hitler találkozásáról ezeket írja:

Akárhogy is oldódik meg a cseh válság, egyet teljes határozottsággal le kell szögezni: lehetetlen, hogy a cseh köztársaság többi kisebbségei, elsősorban a lengyelek és magyarok, akik olyan mérsékelt és lojalitással viselkedtek, kevesebbet kapjanak, mint amit Németország saját honfitársai számára ki tud venni. Ebben a tekintetben nem lehet megkülönböztetést tenni köztünk.

Chamberlain a királynál

London, szept. 16. Chamberlain miniszterelnök este 9.28 órakor megjelent a királyi palotában. Azonnal bevezették az uralkodóhoz. Szombat délelőtt 11 órakor minisztertanács lesz.

London, szept. 16. Az angol lapok úgy tudják, hogy az angol parlamentet valószínűleg a hét folyamán hívják össze, esetleg távbeszélő és rádió útján huszonnégy óra alatt.

London, szept. 16. Londoni politikai körökben az első bizonytalanság után, amelyet Chamberlain

váratlan visszatérése keltett, azt hiszik, hogy a politikai helyzet most határozottabb körvonalakat kapott. A különböző félhivatalos nyilatkozatokból megállapítható, hogy a miniszterelnök pontosan értesült az alapvető német követelésekről és most már nemcsak sa-

ját kormánya, hanem a többi nagyhatalom elé is határozott tervekkel terjeszthet. Újból hangsúlyozás, hogy fontos a szudétanémet kérdés azonnali megoldása és a megoldásnak a szudétanémetek magatartása és kívánságai alapján kell történnie.

Német területre szöknek a tót katonák

Berlin, szept. 16. A lapok jelentése szerint tót nemzetiségű katonák egyenként és csoportosan jöttek át az utóbbi napokban a német-cseh határon. Különösen a dél-morvaországi határon jöttek át nagyobb számban ilyen cseh katonák német területre. Elmondották, hogy kényszerítették őket kommunista dalok éneklésére, ez pedig keresztény és nemzeti érzületükkel nem volt összeegyeztethető.

A Lokalanzeiger drezdai jelentése szerint csütörtök óta gyalogosan és kerékpárral, egyenként és

csoportokban, óránként érkeztek a Drezda melletti községekbe szudétanémetek. Egyedül csütörtökön többszáz szudétanémet érkezett érkezett Drezda környékére.

Bécs, szeptember 16. (Német TI.) Ausztria határain, ahol a német-cseh és magyar határ találkozik, pénteken ismét tizennégy tót katona és egy százados, egyenruhában és teljes fegyverrel birodalmi német területre jött s jelentkezett a német hatóságoknál. A katonákat lefegyverezték és internáló táborban helyezték el.

Romániában elrendelték az árukészletek bejelentését

Bukarest, szept. 16. A nemzetközi helyzet megítélése a román sajtóban és közvéleményben egyre kedvezőtlenebb s a különböző külföldi jelentések, valamint a román kormány intézkedései cseppet sem alkalmasak arra, hogy lecsillapítsák az izgalmat. Főleg kereskedelmi és ipari körökben mutatkozik fokozódó nyugtalanság, amelyet a minisztertanács legutóbbi határozatai csak még jobban fokoztak. A minisztertanács, mint ismeretes, elrendelte az összes áru készletek bejelentését, amiből egyes körökben arra következtet-

nek, hogy a kormány le akar foglalni bizonyos árukat. Ezt a vélelményt illetékes helyen cáfolják ugyan, nem tagadják azonban, hogy valóban előadódhatnak olyan körülmények amelyek a nemzetvédelem érdekeinek biztosítása céljából szükségesé tehetik bizonyos árukészletek igénybevételét. Ez az igénybevétel azonban — hangsúlyozzák kormánykörökben — semmiesetre sem lefoglalás formájában fog megtörténni, hanem a szóbanforgó árukészletek piaci áron való megvásárlásában.

Fiatalasszony öngyilkossága valóperének tárgyalása közben

Tragikus véget ért a pestvidéki törvénytörés egyik valóperes tárgyalása a tegnapi napon.

Fehérvári János útmester valópart indított fiatal felesége ellen s annak bizonyítására, hogy felesége hűtlen volt hozzá, több tanút jelentett be. Egyik tanu, egy öregasszony azt mondta, hogy látta Fehérvárinét esőkolozni egy fiatalemberrel udvarukon. Az udvarnak kétméteres kerítése van s így a bíróság kétségbevitte, hogy a szomszéd telekről be lehetett volna

látni s ezért a törvénytörés kiszállt a helyszínre, Soroksárra és a további bizonyítást eljárást itt folytatta le. Megállapították, hogy a tanu nem láthatta a jelenetet a magas kerítés miatt.

Ekkor váratlan dolog történt. A fiatal Fehérváriné, aki az egész tanuvalomlás során feltűnő idegessen viselkedett, hirtelen felugrott helyéről és berohant a háza s felakasztotta magát. Meghalt.

Imrédy miniszterelnök tanácskozásai

Imrédy Béla miniszterelnök tegnap kora reggeltől hivatalában dolgozott. Délelőtt Fáy István, Pestvármegye főispánja jelent meg a miniszterelnöknél kihallgatásra, majd Raffay Sándor evangélikus püspök kereste fel a miniszterelnököt. Délelőtt tizenegy órakor a Budapesten tartózkodó olasz gazdaságjak tisztelgő küldöttsége jelentkezett vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknél. A miniszterelnök a küldöttség üdvözlésére meleg szavakban válaszolt. Főleg órakor Darányi Kálmán volt miniszterelnök érkezett meg és kereste fel vitéz Imrédy Béla miniszterelnök Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszterrel folytatott hosszabb tanácskozást.

ISKOLAI IRÓ-, RAJZSZEREK, IRKÁK és FÜZETEK OLCSÓN KAPHATÓK A KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSBEN. x SZÉKELY, GYÓRI és MORVAI-nál nagy választékot talál

Érdekes számok

Augusztusban 201 temetés történt, ebből közköltséges 65 volt. A bezárt felekezeti temetőkből 35 halottat szállítottak át. Ravatalozás történt I. osztályú 11, II. osztályú 17, III. osztályú 38, alagsori 16, ravatalozás nélkül temettek el 18 halottat. A köztemető múlt havi bevétele 8.187 pengő.

Az I. fokú közigazgatási hatóság keretében működő kézbesítő iroda ügyforgalma augusztusban a következő volt: a város összes hivatalos ügyei 14.532, bírósági és ügyészi ügyek 5645, ipari és kihágási ügyek 4530, helybéli állami és egyéb ügyek 3255, vidéki állami és egyéb ügyek 1982, hirdetések 542, a postahivatal kézbesítés végett 2542, az adóhivatal 9822 adókönyvet, a központi választmány 14.800 képviselőválasztói névjegyzékét, összesen 58.650 darabot kézbesítették.

Orkánszerű szél vonult át tegnap Debrecenen

Pusztító szélvihar, majd felhősakadás söpört végig esütörtökön Győr-megyében. Fákat tépett ki a vihar tévestől és a portöléseket a felhőkig sodorta a szél. A vihar egy órán át tombolt. A lezuduló felhősakadás a hegyeken kimoszta a szőlőket tévestől és az utakon autót, kocsikat seprtet el. A hegyekről lezuduló víztömegben egy öreg gazdálkodó megfulladt. Nagy kanizsán és környékén is nagy vihar volt és olyan nagy eső zúdult a városra, hogy több palota pincéjét elárasztotta a víz.

Pusztító orkán vonult át Győr megye területén

Az előző napok kellemes, felmeie-

gedett időjárása után pénteken hatalmas szél tombolt Debrecen uccáin. Különösen a külsőségeken volt hatalmas ereje a szélnek, mely házak tetőjéről seprte le a eserepeket, kéményeket bontott meg és több helyen komoly károkat okozott.

A helyvárosban is több helyen okozott rongálásokat az épületekben az orkánszerű, hűvös szél. A Meszena-uccai lüdtöngöndöző épületének a kerítését döntötte ki a vihar, a József kir. herceg uccán egyik üzlet cégabláját csavarta le és több helyen is kisebb kárt okozott. A mentőket viszont egyetlen esetben sem hívták ki a vihar által okozott sérülésekhez, tehát a nagy és kitartó szél komolyabb szerencsétlenséget nem okozott.

Agyonütötte a szomszédját, mert nem tűrte a káromkodást

Véres esemény játszódott le az egyik Mátészalka melletti tanyán. Badek Bálint átszolt Butola Lajos nevű szomszédjának a kerítésén, hogy *ne káromkodjon, mert megveri az Isten*. Butolát annyira kihozta a sodrából a figyelmeltetés, hogy *vasrillát ragadott és egyetlen csapással a kerítésen át leütötte Badekot*. A 65 éves ember az ütés súlya alatt összeroncsolt koponyával, véresen rogyott össze. Badekot be szállították a

mátészalkai kórházba, ahol a hajnali órákban kiszenvedett. A nyíregyházi ügyészség indítványára elrendelték Badek holttestének a felboncolását, amelynek fogantatására a vizsgálóbíró és a törvényszéki orvos utaztak ki Mátészalkára. A gyilkos Butola Lajost, aki 35 évvel fiatalabb áldozatánál, erős esendőri fedezettel be szállították a nyíregyházi ügyészség fogházába.

Pezsgős mulatozás közben mellbelötte magát egy durgazdag földbirtokos

Szombathelyen tragikus öngyilkosság történt pénteken reggel. A Pallás kávéházban nagy mulatozásban volt Vas vármegye leggazdagabb földbirtokosa, a 26 éves *Mersits Imre*. A mulatozást esütörtökön este kezdték meg és a társaságában volt egy fiatal hölgy és egy banktisztviselő.

Éjfél után a banktisztviselő és a fiatal hölgy elutazott. Az állomás-

ra kikísérte őket a földbirtokos, majd *visszatérve, a kávéházban mulatozott tovább és húzta a nő lákat a cigányokkal. Reggel ketszer a levegőbe lött, majd hirtelen mellének irányította a fegyvert és elsütötte. A golyó a tüdejét roncsolta szét*. Állapota reménytelen.

A kihallgatások szerint szerelmi csalódás következtében fordította önmaga ellen a fegyvert.

A foktői tömeggyilkos szülei a vádlottak padján

A kalocsai törvényszék megkezdte a tárgyalást a foktői tömeggyilkos szüleinek ügyében, akik ellen orgazdaság miatt indult meg az eljárás. Való Lajos 62 éves gazdát még lopásokkal is vadolják, melyeket fiával együtt követett el. A tárgyalást a foktői község házában tartották meg. Harmadik vádlottja is van az ügynek, Tamási Gerebes Ferenc halász, aki ellen fogolyszökötés a vád.

A főbűnös, Való István 25 éves foktői legény már nem került a bíróság elé, mert öngyilkos lett. Ismeretes, hogy Való István és apja lopásokat követtek el a községben. A lopott baromfiakat a legény az anyjával árusította el a kalocsai piacon. Lopott eszírke árusításán leleplezték az asszonyt, aki beismerte, hogy a fia és férje kényszerítették az orgazda szerepére.

A esendőri hallgatás elől Való István megszökött és sorozatos gyilkosságokat követett el.

A vérengző gyilkos

A szökevény visszatérését várták a esendőri és ezért az ndvaton meghúzódtott *Kazy Antal*

esendőri, kezében a fegyverével. Való azonban kijátszotta a esendőri éberségét és kezében a Prommer pisztolyával a közelébe lo-pódzott.

Eldördült az első lövés és vitéz Kazy Antal holtan bukkott a földre. Letépte áldozatáról tölténytáskáját, elvette a esendőri fegyverét, aztán várt kis ideig. *Petróczy Ferenc* kisbíró vaesorát hozott a esendőrieknek. Amikor belépett a sötét udvarra, megvillant a esendőri fegyver és a kisbíró is halálos lövést kapott.

Vérengző bosszu

Ezután Való István hozzálátott, hogy leszámoljon azokkal, akik déhtán terhelően vallottak ellene. Először *Görbe Gábor* gazdát és feleségét lötte agyon, akik ajtót nyitottak neki, mert úgy zörgött be hozzájuk, hogy *esendőri* van itte.

Ezután *Boldizsár Péter* gazdát végezte ugyanígy ki. Azután belötte *Miskei Boldizsár Zsófia*, majd *Dési Gáborné* ablakán és elmene-kült.

Egy hétig kereste 300 esendőri, pedig már azon hajnalban régzett magával is. Csónakon a Duna kö-

zepére evezett, telerakta tölténytáskáját és zsebeit nagy kövekkel, a *esendőri fegyverrel agyonlötötte magát és holtan elmerült a Duna hullámaiban*. Holitestét egy ideig a Duna rejtögette, majd az alig 800 méternyire, a szemben levő gerjénél révnél kivetette. De addig, egy hétig az egész környék a legnagyobb retteghésben élt.

A vérengző gyilkos anyja a pénteken kezdődött tárgyaláson eleinte tagadni próbált, de később beismerte, hogy férje és fia fenyegették meg, ha elárulja a lopásokat. Nem akarta a lopott eszírkeket árusítani és kényszerítették rá.

Az izgalmas tárgyaláson megjelentek a hallgatóság soraiban az áldozatok gyászruhás hozzátartozói is.

Álkuicsos betörés a Simonffy uccán

Török Imre cipészsegéd feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki tegnap, a nappali órákban álkuicsal behatolt Simonffy uca 32. szám alatt levő helyiségébe és onnan 3 párnát, egy lepedőt és ruhaneműket ellopott. Rendőrség nyomozza a vakmerő tettest.

Meglepetésszerű légtalmai gyakorlat lesz Debrecenben

A múlt év novemberében volt az első elsötétítési és riasztási gyakorlat Debrecenben. Az illetékes tényezők már akkor közölték, hogy a *légtalmai gyakorlatokat többször megismétlik*.

Mint értesülünk, közelesem újabb gyakorlat lesz Debrecenben, *ezúttal azonban nem előre bejelentett időpontban, hanem meglepetésszerűen*. Ugyanis csak így kaphat valódi izelítőt a közönség, hogy mi lesz háborús időben légi támadás esetén és miként kell védekezni és viselkedni, ha légtalmai riadó van.

A tudnivalókról külön falragaszok tájékoztatják a közönséget, amiről különben vasárnapi lapunkban mi is részletes közleményt adunk.

A terv szerint a légtalmai riadó jelét a Kistemplom tornyából szénárat adják, ugyanakkor a Nagytemplom tornyában az egyik harangot félrekerik, a MAV műhelytelepen és a világítási vállalat telepen a gőzkiürítők megszólaltatják. Ez lesz a légi riadó és ekkor a közönségnek a hirdetményben felsorolandó módon kell eljárnia és viselkednie.

Halálos hintázás a padláson

Iskolásgyermek szörnyű halála.

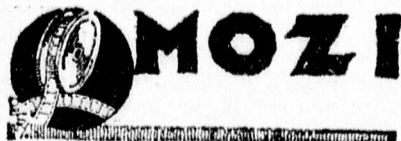
Tragikus eset történt tegnap Kabán. Egy kis elemista gyermek nyakára szorult a kötélhurok és mire észrevették a gyermek veszélyes helyzetét, megfulladt. A tragikus esetről Kabáról a következőket jelentik:

Sike Kálmán II éves kabai kisfiút szülei holtan találták a ház padlásán. A gyerek nyakán egy kötél darab volt és a megrémült szülők arra gondoltak, hogy a fiúeska öngyilkos lett. Ertesítették a esendőrséget, amely rövid vizsgálat után megállapította, hogy szerencsétlenség történt. A kis-

Sike Kálmán ugyanis nagyon szeretett hintázni és minden alkalmat megragadott arra, hogy kedvence szórakozását izzé.

Ez esetben is a padon levő ruhaszárító kötelet derekára csavarta s hintázni kezdett. A hurok azonban felesűszott a gyerek nyakára, aki szabadulni nem tudva, megfulladt.

A tragikus esetről jelentést tett a esendőrség a debreceni ügyészségnek, amely — mivel bünessélekmény nem történt — a temetési engedélyt megadta.

A frakkos sátán

Az Apolló mozgó bemutatója.

Atlagos bűnügyi-film „A frakkos sátán”, melyet Wallace regényéből vettek vászonra. A mese kissé vontatottan indul, de főleg a darab vége felé izgalmasan érdekessé válik és a film ebben a periódusában le tudja kötni s teljesen kiegészíti a bűnügyi darabok kedvelőit. A rendezés ügyes, helyen-

ként kitűnően teremt izgalmas, forró atmoszférát a film jeleneteiben. A főszerepekben Akim Tamiroff s különösen Anna May Wong kitűnő. A rajzos és kultúrfilmekből álló kisérő műsor változatos.

— Hatvanmillió lei pénzbírságot vetettek ki azokra a máramarosi kereskedőkre, akik Csehszlovákiába eszékőbőröket csempészték ki.

— Mindenkinék igazolnia kell Erdélyben a román nyelvben való jártasságát, aki italmérési árlejtésben akar résztvenni.

x SZÉKELY, GYŐRI és MORVAI raglanjai elegánsak.

Az egyetemi három szobor és uccaelnevezések

Tudott dolog, hogy a Kollégium 400 éves jubileuma alkalmából a Tisza István tudományegyetem elé három nagy történelmi alak szobrának felállítása és leleplezése kerül. E három nagy alak: Huszár Gál, Szecezi Molnár Albert és Komáromi Csipkés György.

Huszár Gál nagy nevét viselő ucca a Nyilastelepen van. Ez az ucca a Kónya tértől Német uccáig terjed, a kezdetén az Olajútó északi része torkollik bele nagy íromba dombjával. Pusztán a véletlen műve, hogy e kétféle sajtó képviselője, t. i. az olajútó és könyvnyomtatás egymás mellé került akként, hogy az Olajútó nagy dombja, e telep százados vajdó kérdésének egyik maradványa szépművészeti szempontból is nagyon zavarja már az ucca kezdetén ennek összhangzatos, részarányos fejlődését.

Néhány házzal tovább van Huszár Gál uccának egy térsége, Fegyverházi Tamás, Szikszay György, Mák és Kineseshegy uccák torkollanak belé!

E térség rendezetlensége is sérti a kívánatos és nagyon óhajtott összhangot, annyival inkább, mert a térség Mák uccai sarkán hiányzik a környék jó ivóvizű, régén óhajtott kútja.

Régi óhaja a Huszár Gál uccai lakosoknak és a környéknek, mert hiszen ez az ucca a környék forgalma lebonyolításának, közvetítésének egyik fővejeje, hogy az ucca kockakövel burkoltassék ki. Eddig hasztalan kérvényezett a lakosság, a pálmát az idén is a Homokkert Szabó Kálmán uccája vitte el.

Meggyőződve vagyunk, hogy a város nagyérdemű vezetősége és tanácsa teljes jóindulattal van a Huszár Gál ucca fejlődése és érdeke iránt is s mihelyt az anyagi feltételek is meglesznek, a városi tanács burkolásra vonatkozó határozata megvalósul s Huszár Gál ucca és környéke kultúra iránt fogékony részének óhaja teljesül.

Ugy gondoljuk azonban, hogy a Kollégium 400 éves jubileuma alkalmával Huszár Gál szobrának ritka, gyönyörű ünnepélyek közt leleplezése szükségképpen sokszoros mértékben és kirívó módon az ő nagy nevét viselő uccára is ráirányítja a város böles vezetőségének figyelmét s módot talál arra, hogy ez ucca rendezésével, lakosai óhajának teljesítésével is lerójjja háláját Debrecen városi nyomda alapítójának emlékének.

Már az a körülmény is indokolja a városi nagyérdemű tanács jóindulatú figyelmének e különben szépen fásított és villanyvilágítással ellátott ucca gondozására, fejlesztésére soron kívül irányítását, hogy az erőteljesen fejlődött nagy árnyas nyárfák felső gyökerei a keskeny aszfaltjárdát igen sok helyen felduzzasztották, felrepedeztek s így járhatatlannokká tették, vagy vannak olyan helyek is, ahol önmagától is felporladt.

Ha a város területén aszfaltjárdahibák fordulnak elő, azokat a vállalat szerződészerűleg javítja, tehát a szerződés pontjai közé ez ucca járdájának javítása, állandó jókarba helyezése is felveendő volna!

A másik szobor az áldott emlékü *Szecezi Molnár Albertnek* szól, aki Dávid zsoltárainak magyarra fordításával soha el nem

múló énekeket adott a magyar reformátusok ajakára.

E nagyhírű nevet szintén a Nyilastelepen viseli egy kis ucca, mely a városi faraktár hátsó része és a református lelkészlak közt fekszik.

E kis uccán egyetlen ház van csak felépítve, tehát még csak leendő ucca s ez az egy ház sem református család tulajdona, tudtommal, ott a vámospéteri útfélen.

Hogyha szobrot érdemel *Szecezi Molnár Albert*, *menyirel szebb, nagyobb uccát érdemel, amilyen elég szép számmal akad itt a Nyilastelepen.*

A harmadik szobor szól Debrecen város nagyhírű és nagy tudományú volt papjának, a 17-ik században élt és működött *Komáromi Csipkés György* emlékének.

Tudtommal Debrecenben nincs ucca, mely eddig az ő nagy nevét elevenítette volna fel és örökítette volna meg.

A nyilastelepi egyházrész vezetősége kérvényt adott be, melyben a templomter parkirozását s annak Komáromi Csipkés György nevével elnevezését kérte.

Ezidőszereint ennek a kérvénynek kedvező elintézése még nem érkezett meg, mivel azonban annak semminemű akadályja nincs, hogy a kérdés teljesíttessék, már azon oknál fogva is, mert a másik két nagy név hordozója is két nyilastelepi ucca, indokolt tehát, hogy a harmadik név megörökítését is nyilastelepi tér és pedig a templomter teljesítse, remélhető a nyilastelepi egyházi vezetőség indokolt kérésének minél előbb teljesítése, melyet ezúttal is megsürgetve kérünk!

Igaz, hogy a szobrok felállítása minden más intézkedésnél fényesebben hirdetik és örökítik meg e három nagy alak minden időkre szóló díszességét, ámde az is kétségtelen, hogy Debrecen városában a zily nagy nevek megörökítése uccaelnevezések útján is rendszerre vált, nem volna tehát semmiképpen indokolt és következetes, hogy éppen ezen utóbbi nagy névvel szemben kivételes, sőt, talán viszonylagosan hátrányos eljárást kövessünk.

Ezeket óhajtottam e három nagy alak szobrának felállítása, nevüknek uccaelnevezés útján is megörökítése szempontjából tájékoztatásul olvasóközönségünk részére elmondani.

Néhai dr Boér Károly siremlékének avatása

Néhai dr *Boér Károly* Dóczi-Intézetűi vallásos tanár sírköveavatása vasárnap, szeptember 18-án délután 11 órakor lesz a köztemetőben, külön sírhely első parcella 22-ik szám. Imádkozik *Siposs Imre* központi lelképásztor, mint osztálytársa az elhunytak.

Kérje minden üzletben Klein Géza jóízű kenyerét
Telefon 28—34

— Mátészalkán országosvásár szeptember hó 26-án lesz, mindennemű állatfelhajtással.

Az esperes megerősítette dr Révész Imre lelképásztorrá választását

Lelkészi beiktatás e hó 25-én, püspöki beiktatás október 3-án.

Dr *Szász Imre* esperes tegnap délelőtt Debrecenben tartózkodott és itt kiadta a koncesszát dr *Révész Imre* debreceni lelképásztornak, ezzel megválasztását megerősítette.

Ennek folytán dr *Révész Imre* lelképásztori tisztségébe való beiktatásnak semmi akadályja nincs és ez az ünnepélyes aktus szeptember 25-én délelőtt 10 órakor a

Nagytemplomban megtörténik. A beiktatást dr *Szász Imre* esperes végzi.

Október 3-án a tiszántúli református egyházkerület tartja ünnepélyes közgyűlést, amelyen dr Révész Imre püspöki beiktatása történik meg.

A közgyűlés csak egy napig tart és bírósági ülések ezen a közgyűlésen nem lesznek.

Debrecen város újabb áldozatkésztsége a kolégiumi jubileumi ünnepségekkel kapcsolatban

Debrecen városát és az ősi Kolégiumot összekötő tradicionális kapcsolatok most értékes áldozatkésztségekben nyilatkoznak meg ismét.

Dr *Kölcsey Sándor* polgármester először is átengedte a Csokonai-színház két estére az ünnepségekkel kapcsolatos hangverseny céljára, III adták el a *Psalmus Hungaricus*-t.

Ezenkívül dr *Kölcsey Sándor* polgármester a püspökkel és a Kollégium vezetőivel történt beható tárgyalások után vállalja *ezerszemélyes ünnepi bankett költségeit.*

Azoknak a vendégeknek, akik október 6-án a Hortobágyra kirándulnak, az étkeztetése költségeihez a polgármester 1000 pengővel járul hozzá.

vel járul hozzá.

Október 3-án a kolégiumi diákok és a Kántus este a vendégek listeleterére nagy fáklyás felvonulást rendez. Ennek költségeihez is hozzájárul a polgármester 300 pengővel.

A nagy ünnepi menetben a régi kántusfogakban résztvevő diákok költségeihez 1500 pengőt ad a polgármester. A presbiterium 10 diák régi fogájának költségeit vállalja.

Elrendelte dr *Kölcsey Sándor* polgármester, hogy a kolégiumi ünnepségek tartama alatt a város közvilágítását erősítsék meg, október 3-án, 4-én és 5-én pedig a Nagytemplomot és a Kollégiumot világítsák meg egészen éjszaka félegy óráig.

Egymásután tizenötöszer ment Pestszent-erzsébeten a „Legyen úgy mint régen volt”

Ezt a »nehéz színházi város« teljesen meghódította a kitűnő új társulat

Budapest, 1938. szeptember 16. (A Debrecen fővárosi munkatársától.) Ma este Pestszent-erzsébeten voltam színházban. A debreceni Csokonai Színház új operett együttesének előadásában a »Legyen úgy, mint régen volt« című nagyszerű operettel néztem meg. Ez volt a darab tizenötödik előadása, ezúttal is zsúfolásig megtelt nézőter előtt.

Valami okának kell lenni annak, ha egy operett Pestszent-erzsébeten 15 nap alatt 15 előadást ér meg. Mert Pestszent-erzsébet — legyünk csak őszinték — nem tartozik a kimondottan jó színházi városok közé.

Hogy a »Legyen úgy, mint régen volt« meghódította Erzsébetet annak oka, jó a darab: de még jobb az előadás.

Horváth Árpádnak gratulálni lehet az új operett ensembléjének. Nem hiszem, hogy lenne vidéken operett gárda, mely az új debreceni együttesrel felvehetné a versenyt.

Például nagyszerű primadonnára tett szert Hamvay Luci személyében. Aki nemcsak nagyon szép, dekoratív jelenség a színpadon, hanem étellel, szívet teli a játéka, kitűnően énekel és láncol és nagyon jól őrözik. Pestszent-erzsébeten már beérkezett a közönség kegyeibe. Bejósolhatom, Debrecen is szeretni fogja.

Jurik Julesi szerepkörét egy hallatlanul tehetséges, ügyes szubret foglalta el. Kondor Ily a neve. Ördögösen láncol, virgone grotesz komika van és szerepkörét nagyszerűen látja el. Nagy értéke az operett együttesnek.

A szubrett fronton fog harcolni a sikerért a vöröshajú Déghy Piri is. Az operett együttes oszlopa a debreceni

közönség régi kedvence, az ország legjobban operett bonvivánja, a snájdig, kitűnő hangú Márkus Lajos. Szerepkörében estéről estére tomboló sikere van és a régi debreceni sikere nyomán biztosan szeretettel várják őt a Tiszántúli fővárosában.

Egy nagyon ügyes, tehetséges grotesz komikussal is gyarapodott Horváth Árpád kitűnő társulata, Erős Pál a neve. Remek táncos, jó színész, Pest-erzsébeten már befutott.

A régi operett színészekkel együtt mondom, olyan gárdát képeznek, milyen nincsen még egy Magyarországon.

Es 12 esinos leány, 12 fesszű fiú egészíti ki az operettgárdát. Debrecenben legalább 25 en suite előadást jósolok a »Legyen úgy, mint régen volt«-nak.

Faj Fischer Andor.

— Szerencsétlenség a dohánygyárban. Moldván Sándor 36 éves munkást Homok ucca 139. szám alatti lakost, súlyos szerencsétlenség érte tegnap a dohánygyárban. Állványozás közben több méter magasból lezuhant s kézcsuklója kifiamodott. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

METEOR MOZI MŰSORA

Ma: 5, 7 és 9 órakor: TOVARIS. (Claudette Colbert, Charles Beyer). FOX VILÁGHIRADÓ. — Holnap: a NAGYVÁROS.

x VÁSÁROLJON Székely, Győri és Morvainál.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Cyógyszertárak éjjeli szolgálata
szeptember 11-től 18-ig: „Nap”,
Piac u. 1. Telefon 27-73. —
„Muraközy”, Piac u. 72. Telefon
13-30. — „Aranyegyszervű”,
Kossuth u. 8. Telefon 34-96. —
„Arany János”, Csapó u. 66.
Telefon 11-78. — „Mátyás ki-
rály”, Nyilastelep. Telefon 13-
83. szám.

MENTOK TELEFONSZAMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass,
hogymint dolgozhass”

Ertesítés

Tekintettel a kollégiumi jubileumi ünnepségek folytán felszaporodott teendőimre, amelyek Debreczen város tekintélyének, méltóságának és hagyományos vendégszeretetének érdekében mulhatatlanul szükségesek, felkérem a közönséget, hogy magánügyben kizárólag szombaton délelőtt 11 és 1 óra között keressen fel, mert más alkalommal nem állhatok rendelkezésre.

Természetes, hogy közérdekű ügyekben bármikor szívesen fogadok.

Ezen rendelkezés folyó hó 15-től október hó 5-ig terjed.

Lossonczy István s. k.
főispán.

x **Ovodás** gyermekek beiratása német délelőttökre, iskolásoknak délutáni nyelvtanításra Bathyány uca 16. Német Gyermekotthon.

— **Vasárnapi istentisztelet** rend a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Szentes László. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kiss Antal Jenő, délelőtt 11 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Bartha Tibor dr. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Baja Mihály, délután 4 órakor Siposs Imre. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Csánki Gábor. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr H. Kiss Géza, délután három órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt fél 9 órakor gyermekistentisztelet Orosz János, délelőtt 10 órakor Nagy István, délután öt órakor dr Juhász László. — Csapó-kerti templomban délelőtt 10 órakor Tömörly Lajos, délután 3 órakor Heretek Antal. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor dr Lencz Sándor. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Olajtól imaházban délután 3 órakor Orosz János. — Szegényházban délelőtt 9 órakor Szentes László. — Tanyai istentisztelet: Hortobágy délelőtt 9 órakor Halász A. Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor Rápoly Árpád. — Ondód I. Kádár dülő

délelőtt 11 órakor Rápoly Árpád. — Cuca délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. — Kishegyesen Kéki-tanya dél után 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Nagymacs délelőtt 10 órakor László Lipót. — Kisacs délután 3 órakor László Lipót. — Pallag délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. — Pac délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza.

— **Vasárnapi misered a Szent Anna uccai róm. kat. templomban és a kertészekben.** Rendes mise 6, 7, 8.20 órakor, diákmise 9 órakor, fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, a szentbeszédet szintén ő mondja. — További misered: 11, háromnegyed 12 és 1 órakor. Kertészekben: Homokkerti: Kummergruber Emil, Csapókerti: dr Rassooszy Kálmán piarista tanár, Nyilastelep: Kiss László segédlelkész, Józsa: Szabó János káplán, Hajdusámson: Novák Gyula segédlelkész, Augusztina szanatórium: Horváth István piarista tanár, Pallagpuszta: dr Batty Miklós rendháziönök.

— **Istentisztelet a görög katolikus templomban:** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet dr Nyika Béla hitoktató mondja. — Délelőtt háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután 4 órakor vecsernye, utána szentmiseműködés.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap d. e. 9 órakor középisk. ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. D. e. 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal Pass László. Szórványistentisztelet tart és prédikál Berecskén, Berettyóújfaluban, Biharkezesen Bajtós Sándor.

— **Istentisztelet a baptista templomban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaórákat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, d. e. 6-8-ig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal, fél 9-től fél 10-ig légoltalmi előadás. — Szerdán este 7-8-ig bibliaóra, 8-9-ig légoltalmi előadás. Péntek este 7-8-ig imaóra.

— **A Máriapósi sarándokok** vasárnap, 18-án, a nagyállomásról 6 óra 46 perckor indulnak. A görög katolikus templomban fél 6 órakor csendes szentmise lesz, mely után a körmenet elindul a nagyállomásra.

— **Kinevezés.** A debreceni kir. 13. ügyész Mag Lajos igazolványos debreceni lakos és Herpai Gábor volt honvédegyalagos, nyiregyházi lakos, a nyiregyházi kir. törvényszéki fogházhoz a II. o. altisztek csoportjába — egyelőre ideiglenes minőségben — fogházörökké nevezte ki.

— **Kossuth uccai hívek a Mester uccai templomban.** Az egyházrészek egymásközötti szeretetteljes testvéri viszonyának ápolására és nyilvánítására a Kossuth uccai egyházrész tagjai lehető nagy számban f. hó 18-án, vasárnap 9 órakor a Károli Gáspár-téri templomban vesznek részt istentiszteleten, hogy az istentisztelet keretében együtt megtekintsék a Mester uccai egyházrész ujonnan épült gyönyörű templomát. Ez alkalommal Baja Mihály lelképásztor fog hirdetni az igét. Kérjük az egyházrész tagjait, elsősorban tanácsosait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. A hölgyekhez még azzal a külön kéréssel fordulunk, hogy egy pár szál virágot hozzanak magukkal, hogy a templomot feldiszhessük.

x **Megnyílt dr Vasady Lajos szállítómányozási vállalat.** mint MÁV házi házig szállító. Bármilyen szállítást és költöztetést vállal. Iroda: Szent Anna uca 2., telefon: 20-21.

Miklós Piri

gyermekruha szalonja újból személyes vezetése alatt áll.

x **Tankönyvek** használtan legújabb kiadás, a legolcsóbb árban kapható. „Kultúra” antikvárium, Szent Anna u. 3. szám.

— **A kerekestelepi református egyházrész tanácsulése.** A kerekestelepi egyházrész tanácsa csütörtökön tartotta ülését, amelyen szép számban jelentek meg a tanácsosok. Kulcsár Ferenc vezetőlelkészelnök üdvözölte a megjelenteket. Az ülést éneklés és bibliavetés után az elnök megnyitotta. Beterjesztette az 1938-39 évre szóló belmissziói működés munkaprogramját, amelyben több újítást óhajtott megindítani és ehhez kéri a tanácsosok jóindulatát és munkáját. — Fájdalommal emlékezett meg Maklár püspök elhunytáról. Örömmel jelentette, hogy az elhunyt püspök helyére a tisztelt egyházkerület dr Révész Imre egyetemi tanárt egyhangúlag püspökké választotta meg. Majd beszámolt az özv. Józsa József telkén létesült házról, amely adakozás útján lett felépítve. Vincze János tanácsos olvasott fel egy beadványt az építéssel kapcsolatosan. Juhász József igazgató tanító méltatta azt a munkát, amit a kerekestelepi egyházrész tagjai kifejtettek, úgy a templom, mint a Józsa-né-féle ház felépítésénél. Illisz Mihály hozzászólásában, melyben mindenben helyesli az előtte felszólaló érveléseit, felvilágosítást kér az elnökségtől arra vonatkozólag, hogy történet-e már valami a templomban a karzaton régen elhatározott padok építéséről, amelyre oly nagy szükség van. A lelkészelnök kijelentette, hogy megsürgeti az egyháznál. Vincze János kérte, hogy beadványát juttassák el a főjegyzői hivatalhoz, ahol nyoma legyen. A gyűlés az indítványt elfogadta. Az ülés imával ért véget.

I. M.

x **SZEKELY, GYÖRI és MORVAI** divatruhái tartósak.

— **Bibliai vasárnap.** Vasárnap egyházunk minden templomában a Bibliáról, az életnek könyvéről fog szólni a tanítás. Járuljunk azért bizalommal a kgyealem királyi székéhez, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet találjunk, alkalmas időben való segítségül! Zsid. 4:16 v. mert „a teljes írás Istentől ihletett, hasznos a tanításra, a fedésre, a megjobbitásra az igazságban való nevelésre, hogy tiszteletes legyen az Isten embere, minden jócselekedetre felkészített.” II. Tim. 3:16-17. v. Molnár Ferenc lelkipásztor.

x **Divatfűzők** a legújabb model szerint készülnek Bornyinéánál — Barna u. 12.

— **Az OTI vezetőségében változás** lesz, mert Horváth István, az OTI vezérigazgatója megváltik állásától és visszakerül az alelnöki székbe. Az OTI egyensúlyát a legnehezebb időben biztosította nagy munkájával a távozó vezérigazgató. Az új vezérigazgató Lengyel Ervin miniszteri tanácsos lesz, aki a belügyminiszteriumban a társadalombiztosítási ügyeket intézi.

— **A robot repülőgép Anglia új félelmetes fegyvere,** melyet három angol repülőgépgyárban gyártanak. E gépek óránként 500 kilométeres sebességgel tudnak repülni, legénységük nincs, minden mozdulatukat a földről rádióval irányítják. Szerepük háború esetén kiszámíthatatlan.

x **Díjtalan angol, francia, lengyel, német, orosz román nyelvtanfolyamok** és olcsó rajztanfolyam kezdődnek október elsején az egyetem Népszerű Főiskoláján, telefon: 25-00. (.)

— **Kormányfámogatást** kér az állatbetegség miatt károsult gazdák támogatására Vas megye. A megye területén 70 ezer állat betegedett meg s a súlyos kárt szenvedett gazdákon csak a kormány gyors segélye segíthet.

Irodai szaktanfolyam a Naményi Gyorsíróiskolában

A Naményi Gyorsíró, Gépíróiskolában *Irodai Szaktanfolyam* kezdődik. Állásba menőknek gyorsított kiképzés. Tanfolyam után államvizsga, állami hivatalokra is képesítő államérvényes bizonyítvány. (Eddig 154 bizonyítványt adott ki az iskola s a végzetek majdnem valamennyien állásban vannak!) Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulók kedvezmény. (Rákóczi u. 17.)

x **SZEKELY, GYÖRI és MORVAI** bőrkabátjai utóérhetetlenek.

— **Minősítsék a valutásibólát hazaárulásnak** — kérte Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága. Erre vonatkozólag Zemplén vármegye felterjesztéssel fordul a kormányhoz.

— **Három vagon békési búzát** vettek a Vatikán részére. A békési búzából tudvalevőleg a legfinomabb kenyér és legkitűnőbb rétes készíthető. A Vatikán vásárlása természetesen nem esik az olasz kontingens terhére, hanem egészen különleges elbírálásban részesül.

— **Ma disznótörős vacsora Orosz László vendéglősnél.** Késs uca 28 sz. Cigányzene. Reggelig nyitva.

x **Zongoratanítást** vállalok zenészkolai módszerrel. Hatvan u. 24. Unitárius ház, első ajtó.

— **Katonai ellenőrzés alá kerülnek a román hadianyag gyárak.** A szerda esti minisztertanács rendeletileg kimondotta ezt s a kormány rendelete alapján csütörtökön már megjelentek az első bizottságok a gyárakban és leltárt készítettek a készletekről.

x **Beiratkozások a Városi Zeneiskolában.** Debreczen sz. kir. város Zeneiskolájában a beiratkozások folynak naponta délelőtt 9-11-ig és délután 3-5-ig. — Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneszerzés, gordonka, fúvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténe, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei szeminárium és zenei előkészítő (voda). Beírási díj 6 P. Tandíjak: also osztályokban 8 P, középosztályokban 10 P, felsőbb osztályokban 12 P, zene-művészeti főiskolára készülőkhav 15 P-t és zenei ododában és mellék-tanszakokra 3 P-t fizetnek havonta. Felvételi vizsgák szeptember hó 12. és 13-án délután 3-6-ig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. — Bővebb felvilágosítás a hirdetésményeken és a zeneiskola titkári hivatalában nyerhető Vár u. 1. — Telefon: 22-26. u.

Kemény János temetése

Óriási részvét mellett temették el pénteken délután Kemény Jánost a vendéglős-, kávé- és szállodás szakosztály örökös díszelnökét. A Köztemető ravatalozó termét zsúfolásig megtöltötte a hatalmas gyászközönség, melynek sorában ott láttuk a vendéglős-, kávé- és szállodás szakosztály minden tagját, a város úri társadalmának számos vezető egyéniségét, valamint a régi Debrecen sok számoltató kútúnságát és az elhunyt rendkívül nagyszámú tisztelőjét.

A díszes ravatalra igen sok koszorút és virágot küldtek. A gyászszertartás a főiskolai kántus gyászzenekével kezdődött, a Kántus éneke után dr. Farkas Pál ref. lelkész gyönyörű imában búcsúztatta Kemény Jánost, a jó családapát, jó öreg barátot és a mindenki által szeretett, megbecsült jó embert. Az ima után megbontották a díszes ravatalt, kihozták a koporsót a ravatalozó előtt várakozó gyászkozsira, majd megindult a gyászmenet a sírhoz. A nyitott sírnál szívből fakadó beszéddel búcsúzott dr. Szilágyi Béla igazgató a vendéglőszakma nevében Kemény Jánostól.

— Egész élete — mondotta — odaadó példamutatás volt, amelyből mindnyájan sokat tanulhatunk. Egész életén keresztül csak adott, adott fenntartás nélkül, két kézzel adta szívének szeretetét, lelkének melegségét s mind ezért cserébe semmit sem kért. Adta az életét, egészségét, vagyonát, mind ezért csak egyetlenegyét kapott, de ezt fenntartás nélkül mindenkítől: igaz színtől, szívből jövő szeretettel, nagyra becsülést és elismerést. Öreg korára csak ez maradt Kemény Jánosnak és erre volt a legbüszkébb.

— Nemzedékek kerültek ki támogató szárnya alól. Szegény diákok száza, akiket egzisztenciához segített azzal, hogy támogatta őket. Nagynevű tudósok, egyetemi tanárok, halhatatlanná vált nevek vannak ezek között. És ezek a férfiak mind szívükbe zárták János bácsi emlékét.

Fájdalmas szívvel búcsúznunk szeretett díszelnökünköt és Istentől megérdemelt békességet kérünk számára.

A búcsúbeszéd elhangzása után a sírba bocsátották és elföldelték a koporsót. A temetői Gebauer temetkezési vállalat rendezte.

A ravatalra küldött koszorúk felírásai: „A legjobb apának: Margit lenn édesapának: Irén és Vilma. — Sándor és gyermekei. — Felejthetetlen szeretett apának és nagyapának: Ilka, Ján, Lálka. — A jó nagyapának Aladár, Irén, Klári. — Drága János bácsinak: Lada János és családja. — Megemlékezésül: Tuzsi. — Igaz részvételünk jelöl: Böde és családja. — Felejthetetlen díszelnökének: Szállodás- és Vendéglős Szakosztály. — János bácsinak: Pokolyék. — A teológusok pártfogójának: A 40 honvéd teológus. — Utolsó üdvözléssel: Dalmánék. — Mély részvétellel: Kocsma- és Ipartársulat. — Szeretettel: búcsúzik: Simon Jenő és neje. — Őszinte részvétellel: vitéz Nánássy Lajos és családja. Emlékünkben örökké élni fog: A „Kispipa” személyzete. — Őszinte részvétellel: Farkas Gyuláék. — Mély részvétellel: vitéz Fehér István. Hálás kegyelettel: A kereskedő kerécszék szakosztálya. — Mély részvétellel Arany Bika pincéri kara. — Őszinte részvétellel: Pista bácsi. — Utolsó üdvözléssel sógoromnak: Juliskától. — Szeretett díszelnökünknek: Orosz László és neje. — Szeretettel búcsúznunk: Gulyás Endre és neje. — Bánatukban őszinte szívvel osztozik: Ifj. Hanke. — János bácsinak utolsó üdvözléssel: Az Angol Királynő főpincérei és felszolgáló személyzete. — Őszinte részvétellel: Arany Bika Rézernytársaság.”

Intés

En titokban tartom,
nem árul el semmi,
de te fennen mondd,
nyíltan hirdeted, hogy
boldog akarsz lenni.

En azt mondom; várjunk.
Majd az idő jót hoz.
De te nem tudsz várni,
a te utad simább
mindenféle jókhoz.

Halálos a vágy, mert
a vágy mindig téved.
Halálos vágyamban
halálos vágyaddal
mosolyoglak téged.

Hogy óvjalak meg, hogy
türelmetlen s égve
szédült kapkodással
bele ne zuhanj a
reménytelenségbe?

KISFABIAN BÉLA.

x SZÉKELY, GYÖRI és MORVAI uriszbabósa kiváló.

— A világ legbonyolultabb óráján 26.000 év alatt fordul meg egy mutató. A newyorki Rockefeller közpon tudományos muzeumban állították ki a világ legtekélyesebb és legbonyolultabb óráját, amelyet Lodewyk Zimmer híres belga óras készített Lipót belga király megrendelésére. A esodaóra kilencvenhárom számlapja nemcsak azt mutatja, mennyi az idő a világ bármely pontján, hanem a nap, a hold és a bolygók helyzetét és az apály és dagály állását a föld bármely kikötőjében; leglassabb mutatója 26.000 év alatt, a leggyorsabb század másodperc alatt fordul meg számlapja körül.

Ha biztos és tökéletes dauert akar akkor készítesse Adámmal a Rencz üzletbe. Kossuth-utca 4.

— A Debreceni Jótékony Nőegylet választmánya szeptember 17-én, szombaton délután öt órakor árvaháza tanástermében ülést tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség. (2)

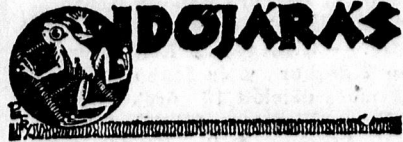
— Herezeg Ferenc állapota javulóban van. Mint ismeretes a kütűnő író szerdán éjjel gyomormérgezési tünetekkel sürgősen beállították a budai „János” szanatóriumba. A tegnapi napon orvosai kijelentették hogy Herezeg Ferenc már túl van a veszélyen és 4-5 nap múlva elhagyhatja a szanatóriumot.

— Megkezdődtek a lengyel hadgyakorlatok az orosz határ mentén. A gyakorlatozó csapatok a Stulba folyó mentén nyomulnak előre és közelednek Dulba városa felé.

— Zendülés tört ki egy moszkvai kaszárnyában a katonák között a közéjük kémkedésre beosztott GPU-tagok miatt. Lövöldözés támadt, melynek során négy GPU tisztet agyonlőttek. Csakhamar a GPU osztagai vették körül a kaszárnyát, lefegyverezték a zendülőket s 300 katonát haditörvényszék elé állítottak.

Sirkőavatás

Ez uton hozom sz. tudomására jó ismerőseinknek és barátainknak, hogy szeretett testvératyám, néh. Csillag Adolf sirkőavatása f. hó 18-án, vasárnap d. e. fél 11-kor lesz az izz. temetőben.

Hazánkban viharos erővel áramlik be a hideg levegő, amely erős lehűlést és országszerte kiadós esőt okozott. Legtöbb esőt jelentett Baja 32, Kaloosa 19, Nagykőrös 14 mm-t. A hőmérséklet ma általában 15—17 fokot ért el.

Jóslás: Az északi szél keleten is gyengül, az eső megszűnik, esőkönn felhőzet, nyugaton a talajmenti lehűlés megközelíti a fagyponot. A naplali hőmérséklet emelkedik. — Naplallbi kilátások: Néhány napig melegebb, száraz idő.

— Papírbástyák a japán-kínai fronton. Japán papírgyáraknak sikerült rendkívül erős, vastag papírt készíteni, homokszákok céljaira, melyeket a kínai hadsereg lövészárkoktorlaszok építéséhez fognak használni. A papíryanag különös tulajdonsága következtében a nedvesség még erősíti a „papírbástyák” ellenálló erejét.

— Az osztályversenjként húzásán: 40.000 pengőt nyert: 14493. — 5000 pengőt nyert: 48260. — 4000 pengőt nyert: 32723. — 3000 pengőt nyert: 81710 83076. — 2000 pengőt nyertek: 4716 5789 68806. — 1000 pengőt nyertek: 2726 69492 72575. — 800 pengőt nyertek: 6086 34346. — 600 pengőt nyertek: 12427 15738 17223 27335 52581. — 500 pengőt nyertek: 6125 24113 32124 33604 49103 59028 68882 81859 82001 82014. — 300 pengőt nyertek: 1804 4456 8158 8725 14572 16604 17615 17801 19793 23690 29684 33165 36112 36777 38235 44328 45731 50584 67497 70811 70961 74187 76306 83406 86997.

— Húszt főből álló cigánykaraván tegnap Üllő és Vecsés közelében az egyik kocsmában lerészegedett és fenyegetően a kocsmá vendégeire támadt. Rendőröket hívtak, kik az egész karavánt előállították a kispesti kapitányságra. Kocsijukon nagymennyiségű élelmiszert találtak, amelynek az eredetéről a cigányok zavaros felvilágosítást adtak. A nyomozást ebben az irányban megindították.

— Göring tábornagy állapotáról kezelőorvosa tegnap jelentette, hogy az alsó lábszárán a gyulladás teljesen megszűnik s a vérmelegzés következtében először igen nagymérvű hőemelkedés szintén leszál s közeledik a normális hőmérséklethez.

— Negyven emberélet esett áldozatul három nap alatt a palesztinai zavarásoknak. Angliából két lovasezredet és egy gyalogos zászlóaljat, Indiából pedig egyidejűleg három zászlóaljat szállítanak Palesztinába.

— A spanyol frontokon esend van. Másodnapja úgy a Francóék, mint a köztársaságiak hadijelentése megállapítja, hogy a frontokon említésre méltó esemény nem történt.

— A newyorki bankárok elhatározták, hogy nem vesznek aranyat Londonba, Newyorkba szállításra mindaddig, amíg a háború kockázata elleni biztosítást nem helyezik szilárd alapra.

— Forgács Sándor magyar színész kiutasították Erdélyből. Forgács Sándor, a népszerű erdélyi színész, aki a kolozsvári színház tagja volt, a román hatóságok, mint magyar állampolgárt azonnali hatállyal kiutasították Románia területéről s áttették a határon. A kiutasítási végzés arról is intézkedik hogy Forgács Sándor többé nem szerepelhet Romániában. Forgács Sándor aki különösen a „Sasfiók”-beli Metternich szerepének előjatszásával tette nevét feledhetetlenné a kolozsvári közönség előtt, Budapestre érkezett, hol tudomásunk szerint az egyik magán-színház tagja lesz.

Lekvár főzésre

Bóni muskutály magvaváló szilva megrendelhető lerakatnál Werbőczy uca 4.

Megtartják a cseh-magyar mérkőzéseket

Prága, szept. 16. A szeptember 18-ikára Prágába kitűzött magyar-cseh válogatott labdarugó-mérkőzést feltétlenül megtartják. Ugyanugy megtartják a pozsonyi válogatott mérkőzést is.

Budapest, szeptember 16. A cseh labdarugószövetség értesítette az MLSz-t, hogy a cseh belügyminiszter az általános gyűléstilalom ellenére egyedül a vasárnap cseh—magyar válogatott magyar labdarugó-mérkőzést engedélyezte. Ennek következtében a pozsonyi mérkőzés elmarad. A magyar csapat szombaton reggel utazik Prágába. A hátvédként kijelölt Polgár szolgálati elfoglaltsága miatt lemondott. A szövetségi kapitány helyette Miklósit, vagy Feketét jelölte.

Megszállott területi hírek

— Csikkvarefalván és még két szomszédos csikkmezei községben felépült a lépfene járvány. A három községet lezárták.

— Danca Jakab volt nagyváradi alpolgármester magyar nyelvre lefordított tíz értékes román irodalmi művet. A kiadásról most tárgyalnak.

— Erdély területén ismét 1500 olyan orvos diplomáját fenyegeti veszedelem, akik nem román egyetemen végeztek tanulmányaikat. Így a többi között az olasz egyetemek diplomáját se fogadják érvényeseknek...

— Egy újabb rendelkezés szerint ezután az erdélyi állami iskolák vezetői nem állhatnak a magánjellegű rveizók ellenes mozgalmak rendelkezésére.

— Erdélyben a jövőben a fegyházakban nem fegyörök, hanem hivatásos tanítók kerülnek alkalmazásba, hogy nevelés útján több eredményt mutassanak fel a fogsággal sújtottakkal szemben.

— A kolozsvári hadbíróóság három román gazdát elítélt, mert a rokonok temetésén megverték a papot, aki nem akart az ő kedvük szerint új szertartást alkalmazni.

— Hosszú idő óta fekvő betegek a természetes Ferenc József keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors hatásait általában dicsérik. Kérdezzék meg orvosát.

— Daladier francia miniszterelnök látogatást tett délután Párisban rangrejtve tartózkodó Boris bolgár királynál. Bonnet külügyminisztert ugyanakkor fogadta a király.

— A bukaresti katonai repülőtéren egy gép lezuhant. A gépet vezető főhadnagy szörnyethalt.

— A cigányok a lánnyerzés ellen. Most készítik elő a Magyar Cigányzenészek Országos Szövetségének őszi közgyűlését, amely igen fontos ügyeket fog tárgyalni a cigányzenészek jövőjéről. A szövetség átszervezésén kívül szociális feladatokat óhajt megoldani a közgyűlés. A vezetőség már hónapok óta folytatja a kollektív megállapodásra vonatkozó tárgyalásokat. Hír szerint megakarják szüntetni a lánnyerzés intézményét, azonkívül minden egyes cigányzenész állását szerződéssel akarják biztosítani. Ki akarják küszöbölni az elhelyezkedéssel eddig üzőt visszaéléseket is. A cigányzenésztetés országos rendezéséről különben a közeljövőben belügyminiszteri rendelet fog megjelenni.

NYELVKÖNYVI HIREK

Születések: Felföldi Sándor fm. Nagykeréki, leány: Jolán. Körös Jenő cukrász Augusztia szanatórium, fiú: László. Vámos Lajos nyomdász, Eötvös u. 83., leány: Rózsa. Dr. Drén Pál tisztiorvos, Hajdúböszörmény, fiú: Pál. Szegi Elemér hév. lakatos, Klapka u. 20., leány: Mária.

Halálozások: Bánhidi Ferenc középiskolai tanuló r. kath. 16. éves, Bujdosó u. 40. Mészáros Jánosné r. kath. 62 éves Németh u. 36. Pampuk Lajos npsz. ref. 32 éves, Belegelő 546. Dudás János ny. máv. pályaaőr ref., 86 éves, Belle-gelő 22.

FILM

Hungária filmszínház.

Mégis ártatlan

Rendkívül szellemes vígjátékot mutatott be tegnap a Hungaria-filmszínház, az Universal „Mégis ártatlan” c. darabját. A női főszerepet Danielle Darrieux játssza, ez a megvesztegetően bájos, sokrétű, egészséges és friss humorú művésznő. Egy gyönyörű, de nagyon szegény kőristalányról szól a történet, aki modellnek ajánlkozik, de elutasítják. Az elhelyező irodából elviszi a fényképész helyett a híres „Trevor reklámvállalat” című s furfangos módon bejutva a főnök irodájába vetkőzni kezd, hogy megvárja a fényképészt, aki majd modellfelvételt csinál róla. A fiatal Trevor belép s látva a vetkőző leányt, azt hiszi, hogy Amerikában szokásos módon akarja megszarolni, ha sikerül kelepébe csalnia. Gyorsan becsengeti tisztviselőt s a leányt kiutasítja. A leány sírva panaszkodik, hogy hogyan járt körül Glóriának, az egykor híres színésznőnek. Glória régi tisztelője, egy főpincér klóntölteti a leányt, hogy így karriert csinálhasson s az elegáns szállóban megismerkedik egy milliósos fiúval, ki csakhamar el akarja venni. Trevor azonban, aki jóbarátja a milliósosnak, mindenáron megakarja akadályozni a házasságot. Bezárja a leányt, s a szolgálja őrizetére bizza. Itt a lány ellenállhatatlan kedvességgel, búvárszmutatványokkal eltereli a figyelmét a szolgának és megszökök. Trevor azonban közvetlenül az eljegyzés előtt autójával elrabolja a leányt, akit kalandornőnek tart.

Meggyőződik azonban az ellenkezőről és itt jön a frappáns happy-end. A rendezés remek ötletekkel teli, az előadás nagyszerűen pergő, a fotografálás elsőrendű. A kísérő műsor is jó.

x Vattay Margit tánciskolájában, szeptember 15-én diáktáncanfolyam kezdődik. Kossuth 11. szám.

A szerelmesek sétányát lezárták Windsorban, mert a környéken lakókat zavarják a nagyszámú arra sétáló szerelmespárok. A városi tanácsot a rendelet kiadása után tömegesen valószínűsítő menetben keresték fel a város lakosai és a határozat visszavonására kérték.

A „Buvár” szeptemberi számát Nemes Suhay Imrénének az új, független Egyiptom életéről írt beszámolója nyitja meg. A tanulmányokat s a „Tudomány műhelyéből” című szemlélet ezúttal is sok érdekes kép kíséri.

Arokba zuhant a luxusautó a szegedi országúton, mert az autót vezető Dengli Miklós budapesti vezérigazgató birtelen megszédült a kormánykerék-nél és árokba vitte a kocsit. Négy utas súlyosan sérült. A szegedi kórházban ápolják őket.

GYÁSZ ROYAT

özv. Ruzsicska Ferencné Csollány Mária Derecskén elhunyt. Temetése szombaton félnégy órakor lesz a debreceni Köztemető díszravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

Józsa Erzsébet temetése szombaton négy órakor lesz a Köztemetőben. — Gebauer-cég rendezi.

SPORT

A Debreczen sporthírszolgálatá jelenti:

Ma délután a városi tennispályákon lesz a MOKTAR tenniszőzőinek vendégjátéka. Pestről: Schummer Aranka, Pető Béla és több jóképességű játékos érkezik s ellenük Debreczen legjobbjai: Barabás, Leitner, dr. Farkas Andor, Darkó Irénke állanak ki. Jó küzdelem várható: a tenniszidény értékes versennyel zárul.

Debreczen város ökölvívóbajnokságát szeptember 25-én rendezik meg Debreczenben a DTE. Az ökölvívó sport is kezd fellendülni és egyre több tehetséges ökölvívó tűnik fel és ezek küzdelme adja majd meg a bajnoki verseny érdekességét.

A tisztviselő labdarugóbajnokság újra megindul, a DTE pályákon lesznek a mérkőzések. A tisztviselőbajnokságot az idősebb, más csapatból már kiöregedett, működő labdarugók játszanak és a komoly, de mégis humoros izű, kedélyes mérkőzéseknek sok híve és lelkes közönsége van és lesz bizonyára az új idényben is. A régi gárda is nagyjában együtt van, sőt egy-két csapat erősít is, ha a híreknek hinni lehet.

A DVSC vasárnap reggel indul Diósgyőrbre a DVTK elleni mérkőzésre. Az a csapat játszik, amit már közöltünk: Mild helyett Keskeny a kapus és Nyiznyik helyett Gecei a fedezet.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMEŒY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó évi szeptember hó 19-131 kezdve a MÁV pályaudvar—Gazdasági Akadémia (pallagi) vonalon a villamos vonatok a következőképpen közlekednek:

I. Hétköznapokon:

1. MÁV pályaudvarról—Gazdasági Akadémiára indul: 6.43, 11.08, 13.06, 16.53 és 20.05 órakor.

2. Nagyerdői Vigadó megállóhelyről Gazdasági Akadémiára indul: 14.45 órakor.

3. Gazdasági Akadémiáról—MÁV pályaudvarig indul: 7.23, 12.22, 15.20, 17.32 és 20.48 órakor.

4. Gazdasági Akadémiáról—Nagyerdői Vigadó megállóhelyig indul: 14.19 órakor.

A MÁV pályaudvartól 11.08 órakor és Gazdasági Akadémiáról 15.20 órakor induló villamos vonatokon a Nagyerdői Vigadó—Gazdasági Akadémiai vonalon a bérletjegyek nem érvényesek és a bérletjeggyel rendelkező utasok is a rendes menetdíjat fizetik.

II. Vasár- és ünnepnapokon:

1. MÁV pályaudvartól—Gazdasági Akadémiára indul: 8.06, 11.08, 13.06, 15.15 és 20.05 órakor.

2. Gazdasági Akadémiáról MÁV pályaudvarig indul: 8.50, 11.50, 14.19, 16.06 és 20.48 órakor.

Debreczen, 1938 szeptember 16.

Az Üzletvezetőség.

A PALÁNKAI VADLUDAK REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 15. közlemény —

TIZENNYOLCADIK FEJEZET.

Az albinó reggelije.

Megterítették az asztalt. Az albinó ezt alig vette észre, — ott bóbiskolt a széken, félálomban, miután a Gyuró újra magára hagyta. Előbb Julius jött be, a jó-ságos képű, kövér szakácsnő, aki alaposan megnézte a fiatal doktort, mintha mértéket akarna venni az új vendégről. Utána a fiatal pesztra lépkedett, a Milka, óvatosan, lábujjhegyen és meztláb. Nagy, szöttek, virágmintákkal díszített abroszt hureolt magával.

Az alvó éledezett.

— Na, mi az! — förmedt a fehérrépre.

De a mázsányi súlyú főzőasz-szony derűs hóarcáról nem fog-tyott le a mosoly rózsája, a barátságosan megszólításra sem. Szavai szívesen csegett, ahogy meg-kérdezte.

— Reggelizett már a fiatalúr?

— Ejszaka nem szoktam regge-lizni — felelte az albinó mogor-ván.

— Mindjárt három óra lesz! — mondta a szakácsné.

— Három órakor sem szoktam reggelizni — morogta az albinó.

Kidőző szemmel bámult a ba-rátságos tanyai nőkre. Kísérteties és viaszkerűen átlátszó arcra újra olyanná vált, mint a halálfej, vi-déki doktorok ébenfa sétatálcáján.

A szakácsné borzadt tőle. Kapko-dott a levegő után, míg újra szó-hoz tudott jutni. De folytatta az ostromot, azzal a napfényes szívél-lyességgel, amilyennel ezeken a nagy széles síkságokon, mindenütt találkozni.

— No, csak nem veti meg a főz-tünket?

Az albinó a vállát rándította.

— Hát énám is én — morogta, mert ebben a pillanatban csak-ugyan az volt az érzése, hogy a fe-je fáj és korog a gyomra.

A varázslat gyorsaságával meg-terült az asztal. Először valami savanyú levest kapott, ami nagy-on jó átlumpolt éjszakák után: a bunyevácok „kiszela esorbának” hívják. Következett a báránymir-irigy, azon melegen, ahogy le-vezték a tűzről, inyesiklandó, erő-sen paprikázott piros lében. Ezüst tálcán szolgálták fel bácskaiasan, teljesen pirított töpörtyűt. De volt sonka, disznósajt és szalámi is. Sárgás csillogású üvegkorsóban, nemes szlamkaméni bort tettek az albinó elé, a hozzávaló parádi viz-zel. S illatos eperpálinkát is, ame-lyet mindenütt odahaza gyártot-tak. Ezt reggelire egyem meg? — kérdezte észak fia gyanakodva.

— Igen.

— Én kávét szoktam reggelizni, mekegte hangos sóhajtással az al-binó.

— Főzünk utána jó feketét is —, vigasztalta Julius asszony.

Fanyar ábrázattal forgatta a kanalat a pirosszínű lében.

— Mi ez?

— Báránymirigy

— Még sohasem ettem.

— Kóstolja meg galambom —, majd megködvélt.

Falta jóízűen és alig vette észre, már a fenekén volt a tálnak. Evés közben jön meg az étvágy. Az egész menüt végigkóstolhatta. — Csak a szalámi nem ízlett. Mert az

keeskehús volt.

A feketét már az inas főzte meg a helyszínén, vörösréz kannában, benne hagyva az üledéket is, törö-kösen. — Az inas színehagyott, meggyszínű libériát viselt, ezüst ékítménnyel, amelyben úgy fes-tett, mint valami fiatal diplomata de a pantalló fölé parasztos, rá-más eszimat húzott. A eszimaszá-rba nagy vadászkest tűzött be ijesztőül. Másként kedves modorú, sörtehajú nagy kamasz, Ferinek hívták, húszéves volt és itt szüle-tett a palánkai pusztán. Ő szokta Gyóko urat mindennap megberet-válni. Ha nagy vendég volt a ház-nál, felöltöztették az ezüstsújtásos libériába, amelyet másként a szek-rényben, naftalinba rakva őriztek gondosan. S föl kellett húznia a nagy, vastag, fehér bőrkesztyűket is, amelyek másfélszer nagyobbak voltak a tenyerénél. Az ünnepi díszkesztyűket inas-elődőtől örö-költe, aki fanyóvó óriás volt, a pütyömnyi Ferkéhez képest.

— Minek a kés a eszimaszá-rba?

— Évelődött az inással az albinó.

— Sohasem lehet tudni, hogy mi adódik elő — felelte Ferke ré-vülten.

Az albinónak hideg borzódzott végig a hátán. Itt mindenki állig fölfegyverkezve jár-kél, akikkel mostanáig találkozott. Miesoda veszedelmes és elátkozott hely lehet ez a palánkai pusztá, hogy itt senki nem érzi magát biztonság-ban. Es sajnálni kezdte, hogy nem hozta magával sebészmutó szer-zsámait, hogy valami szúrószer-szám lenne nála is, arra az esetre, ha valaki őt is megtámadná.

Merengéséből fiatalos, katonás hang riasztotta föl. Az egyik kis-bojtár, a Keserű Pista állott előtte és jelentette:

— Jelentem alássan fődoktor úrnak, hogy azonnal megjön az úr. Má elvégezte a dögát a juhok erá-nyában.

Lám, a kisbojtárnak is van fegy-vere, bár ennek csak hitvány kis Flóbert-puska jutott és kérdés, hogy lehet-e löni azzal.

— Jelentem alássan fődoktor úrnak — ismételtette, amikor ész-revette, hogy a gondolataiba elme-rült idegen úr alig figyel a sza-vára és azt sem hallja, hogy mit mondanak neki.

De az albinó félbeszakította... orrán megremegett a nagy, kerek szemüveg.

— Hát itt mindenki fegyverrel jár? — kérdezte.

— Mindenki! — felelte Keserű, míg keze lecsapott a puskaagyra, katonás illetudással. A sarkan-tyuja is összecsendült huszárosan.

— Éjjel-nappal így jártok?

— Nem éjjel-nappal és nem is minden nap. Eppen csak ma!

— De miért?

— Nagy veszedelem fenyegeti a házat — mondta a bojtárlegény sötét képpel, fontoskodva.

— Miféle veszedelem? — kér-dezte az albinó halálsápadt arc-al, míg érezte, hogy sörtehaja újra a mennyezet felé tarajozódik a félelemtől.

— Azt nem lehet tudni — felelte Keserű titokzatos képpel.

— Hát ki parancsolt rátok, hogy fegyverbe álljatok?

— Senki... csak magunktól.

— Nem értem.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A rossz idő miatt nem sikerült a hetipiac

A hűvös porfelhőket sodró idő miatt a tegnapi hetipiac nagyon rosszul sikerült. Árú is kevés volt, a vásárló közönség is. A mérsékelt felhozatal ennek ellenére nem okozott drágulást.

Egy kis forgalom mégis a baromfi-piacon kialakult, különösen akkor, amikor a vásárlóközönség észrevette, hogy a kövéráruban áresés van. A kövér liba és kacsa ára 1 pengőre esett.

A gyümölcs-piacon egyedül őszibarackban volt forgalom. Most vásárolják legjobban befőzni. — Arányilag nem drága, befőzni való barack kilója 20—24 fillér.

Zöldsgárák: burgonya kg. 5—10 f., zöldbab kg. 12 f., hagyma kg.

12 f., fokhagyma kg. 24 f., paradicsom kg. 10 f., zöldborsó kg. 40 f., karfiol kg. 40 f., spenót, sóska kg. 30 f., tök kg. 4 f., káposzta kg. 6 f., vöröskáposzta kg. 10 f., uborka db. 1 f., zöldpaprika drb. 1 f., zöldség esomója 6 f., sárgarépa esomója 5 f., retek drb. 4 f., karalábé drb. 2—4 f., gomba kg. 30—60 f.

Baromfiárak: csirke kg. 1.20 P, tyúk kg. 1 P, kövérkacsa és liba kg. 1—1.20 P, soványkacsa és liba kg. 70—70 f., tojás drb. 8—9 f., kilója 160 f.

Gyümölcsárak: őszibarack kg. 16—70 f., körte kg. 30—70 f., nemes alma kg. 40 f., közönséges alma 12—24 f., dinnye kg. 5 f., szőlő kg. 24—36 f., szilva kg. 26 f.

TERMÉNYTŐZSDE.

Az árjegyzőbizottság megállapítása szerint a búza és az árpa ára nem változott, a rozs 5—10, a zab 15 fillérrel, a tengeri ára pedig 5 fillérrel emelkedett.

A tengeri azonban főleg a határidő-piacon volt szilárd irányzatú, mert úgy a szeptemberi, mint a májusi tengeriben fedezésvásárlások és újabb vételtek voltak, amire leginkább az újból kedvezőtlené vált időjárás adott okot.

A különböző származású 77 kg-os búza legalacsonyabb ára 20 pengő, legmagasabb 20.20, a 80 kg-os 20.50, illetve 20.70 P.

A készrúvásáron eladtak rozsából 450 mázsát 15.2 5P, sörárpából 300 mázsát 17.90, 150 mázsát 18.50, 100 mázsát 18.00 P, 300 mázsát 18.40 P, 200 mázsát 18.25 P, zabból 150 mázsát 16.50 P, 150 mázsát 16.50 P, tengeriből 150 mázsát 19.65 P, 150 mázsát 19.15 pengős árak mellett.

Magyarország olajat exportálhat néhány év múlva

Mr. Bolton kiváló amerikai gazdasági szakember, az Eurogasco elnöke a magyar sajtó számára érdekes nyilatkozatot tett Budapesten a Magyarországon amerikai tőkével folyó eredményes olajkutatásokról.

— A magyarországi olajtermelés — mondotta — egy éven belül teljesen fedezni fogja az ország szükségletét. Nem lehetetlen azonban, hogy néhány év múlva Magyarország már olajat fog exportálni, aminek különös jelentősége van most, amikor a romániai termelés egyre drágább és csekélyebbé válik. A magyar olaj minősége jó és egyenletes s rövid időn belül az olajtermelés igen jelentős tényezője lesz Magyarország gazdasági életének.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető, Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Gyermek harisnyák és pizzamák nagy választékban olcsó árban a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Alkalmazást nyer férfi

Fodrászsegédet
keresek kísérőnek, — Huszár Gali ucca 1. sz., Balogh. 518

Kifutófiú
azonnal felvétetik, — Fischer, Teleki ucca 73 517

Kifutófiút
azonnal felveszek, — Zsenyey fűszeres Burundia ucca 12. 514

Kifutófiú
felvétetik, Szabó fűszerüzlet, Szent Anna ucca 55. 511

Kifutót
felveszek, lombfűrészhöz értő előnyben. — Cím a kiadóban. 507

Kereskedősegédek
elárusítóknak, cipőkereskedelmi jártassággal írásbeli ajánlatukat küldjék „Jövő” jellegre a kiadóba. 506

Házmesterpar
felvétetik. Felesége fizetésért bejáróságot végezzen, parkettet kefélni tudjon. Eötvös u. 1. szám. 505

Könyv
akvizíciós munkával napi 5—6 pengőt kereshet agilis úr, esetleg hölgy, állástalan tanító tanítónő előnyben, vasárnap délelőtt 8—től 10-ig. Simonffy ucca 9. Kövesi. 496

Kifutófiút
kerékpározni tudót felveszek, fűszerüzlet, Árpád tér 26. 504

Értelmes
kifutó felvétetik. Kövessy hírlapiroda, Teleki ucca 96. 521

Háztartási alkalmazott
Szakácsnőt vidékre, csakis hosszú bizonyítvánnyal bírót felveszek. Jelentkezés lapunk kiadóhivatalában. 35

Perfekt
megbízható szobalányt keresek azonnali belépésre, Piac ucca 75. sz. I em. 467

Bejárónót
felveszek, ki szépen mos, vasal, Árpád tér 23. szám. 508

Bejárónót
délelőtre, jó bizonyítványokkal felveszek, Rákosi Jenő ucca 5. sz. II. emelet, balra. 1006

Bejárónót
délelőtre, 9—1 óráig felveszek, Méliusz tér 7. szám. közepén. 519

Ajánlat

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz., telefon: 14-27 1650 10. 1.

Butort,
varrógépet, minden ingóságot veszek, eladók, Hivásra házhoz megyek Medgyesi, Csapó 49. 836 VIII. 28.—IX. 28

Kalapunjdonságok
nagy választékban, — „Arany”-nál. Alakítás modell után 1 pengő. Sas ucca 4. 1111 9. 30.

Ciánózási
vállalat, Varga ucca 10 szám. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1264 10. 1.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvezetését felősséggel végzi, Kiss, Kigyó ucca 5. szám. 1950 10. 8

Takarékt-helyek
készen kapnak. Javítását ha nem süt, füstöl, javítom, felelősséggel, Nagy István, Széchenyi ucca 6. 500 10. 17.

Börkabátfestés,
cipő, retikül, stb. vilanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. 498 10. 17

Kereslet

Keresek
30 hold földet Ebesen, vagy Hegyesen azonnali megvételre. Jókai ucca 19. 489

Teljes ellátás

Harmincötér
különö teljes ellátás kapható, tisztviselő csa lánál, Kút ucca 62. 1803 9. 19

Elelmiszer ital

Őszibarack,
befőzéshez feherhúsú duráncai és magvavaló kapható. Porostyay ut 73. szám. 409

Oktatás

Németül
tanulhat tökéletesen már ötven fillértől, születet németül. — Bethlen ucca 57. 398

Ötven fillér
egy óra angol, olasz, s német nyelvtanfolyamaimon. Piac ucca 49., szerkesztőség. 1945 9. 25

Szabást,
varrást megtanulhatnak úrilányok, asszonyok szerződéssel vagy munkakönyvvel, dr Balázs-nénál, Rákosi Jenő ucca 5. Ugyanott mértelre szabásmintákat olesón készítenek. Érdeklődni: 9—1 óráig. 1397 9. 16

Hangszer

Pianinó
ládát kölcsönvennék szállításhoz, Csengeri, Csapó ucca 9. 510

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzfát, szemet legelősséggel kaphatnak Vágó tűzfakereskedésében, Margit-fürdőnél, telefon 10-24 1169 vv.

Télire,
kösznet, lát, most szerzen be legelősséggel kapható Grünfeldnél, Hatvan ucca 21., telefon: 29-82. 374 10. 14

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
kézimunka, ruhafestő s mosdafelvévő irodai üzlet, Czegléd ucca 16. 487

Gyárnak,
üzemnek, nagyv rakárnak alkalmas helyiségek kiadók. Érdek-

lődni lehet: dr Rényi ügyvédnél, Miklós u. 5. szám. 206

Kiadó lakás egyszobás

Nagyon szép
uccai különbejárátú szoba, bútor nélkül olcsón kiadó. Rákosi Jenő ucca 5. II. balra. 370

Kiadó
egy szoba, konyha, — spájz, előszoba. Értekezni: Böszörményi út 52. 499

Lakást keres

Raktárnak
alkalmas udvarral lakást keresek, azonnali beköltözésre, vagy okt. elsejére. Negyedévenként előre fizetek. Cím a kiadóban. 513

Egyszobás
lakást keres kis család, belváros környékén, Nyomatató ucca 2. 495

Vegyés

Felestartásra
ötven darab anyabirkát kiadnék. Megbízottam: Lévy, József kir herceg ucca 4. 520

Butorozott szoba

Kiadó
főlépésőházi, különbejárátú, elegánsan butorozott szoba, fürdőszobával. József kir. herceg ucca 12. I. 1. 516

Butorozott
uccai fürdő- és előszobás lakás azonnali kiadó. Beresényi ucca 40 515

Uccai
különbejárátú, nagyon szépen hátorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 29. szám. 503

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült jó minőségű téglá, ikerablak, kirkati portálé, vasrácskapu, vasrácsok, vasgerendák, faanyagok mű kölépések, vasjáték, s vasablakok nagyon olcsón eladók, hitelbanki építkezésnél. 460 10. 16

Eladó
fűszerberendezés, vagy kiadó, jogtörvényes kocsmával együtt. Miképesi út 46. 458

Új boroshordó
eladó. Hunyadi ucca 14 zálogház. 486

Eladó ház

Kút ucca
20. számú családláhz eladó. 492

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid ucca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v v.

Eladó föld

Eladó
négy és fél hold föld, Ondód, Perce dűlőben, Jókai ucca 14. 509

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
IF. SZIGETHY GYULA igazgató.